

Úradný vestník

Európskej únie

L 289

Slovenské vydanie

Právne predpisy

Zväzok 48
3. novembra 2005

Obsah	I Akty, ktorých uverejnenie je povinné	
	★ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1775/2005 z 28. septembra 2005 o podmienkach prístupu do prepravných sietí pre zemný plyn ⁽¹⁾	1
	★ Rozhodnutie Európskeho parlamentu a Rady č. 1776/2005/ES z 28. septembra 2005, ktorým sa mení a dopĺňa rozhodnutie Rady 2000/819/ES o viacročnom programe pre podniky a súkromné podnikanie a konkrétne pre malé a stredné podniky (MSP) (2001 – 2005) ⁽¹⁾	14
	★ Smernica Rady 2005/71/ES z 12. októbra 2005 o osobitnom postupe prijímania štátnych príslušníkov tretích krajín na účely vedeckého výskumu	15
	II Akty, ktorých uverejnenie nie je povinné	
	Európsky parlament a Rada	
	2005/761/ES:	
	★ Odporúčanie Európskeho parlamentu a Rady z 28. septembra 2005 o uľahčení vydávania jednotných krátkodobých víz členskými štátmi výskumným pracovníkom z tretích krajín, ktorí sa pohybujú v Spoločenstve s cieľom uskutočňovať vedecký výskum	23
	Rada	
	2005/762/ES:	
	★ Odporúčanie Rady z 12. októbra 2005 ako uľahčiť prijímanie štátnych príslušníkov tretích krajín s cieľom vykonávať vedecký výskum v Európskom spoločenstve	26

⁽¹⁾ Text s významom pre EHP.

I

(Akty, ktorých uverejnenie je povinné)

**NARIADENIE EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY (ES) č. 1775/2005
z 28. septembra 2005
o podmienkach prístupu do prepravných sietí pre zemný plyn**

(Text s významom pre EHP)

EURÓPSKY PARLAMENT A RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o založení Európskeho spoločenstva,
a najmä na jej článok 95,

so zreteľom na návrh Komisie,

so zreteľom na stanovisko Európskeho hospodárskeho
a sociálneho výboru ⁽¹⁾,

po porade s Výborom regiónov,

konajúc v súlade s postupom ustanoveným v článku 251
zmluvy ⁽²⁾,

keďže:

- (1) Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2003/55/ES z 26. júna 2003 o spoločných pravidlách pre vnútorný trh so zemným plynom ⁽³⁾ významne prispela k vytvoreniu vnútorného trhu s plynom. Teraz je potrebné zabezpečiť štrukturálne zmeny v regulačnom rámci, aby sa odstránili zvyšné bariéry dokončenia vnútorného trhu najmä v oblasti obchodu s plynom. Dodatočné technické pravidlá sú potrebné najmä v oblasti služieb prístupu tretích strán, zásad mechanizmov pridelovania kapacity a postupov riadenia preťaženia a požiadaviek transparentnosti.
- (2) Skúsenosti získané pri vykonávaní a monitorovaní prvého súboru Usmernení pre správnu prax, prijatých Európskym fórom pre reguláciu plynu v roku 2002 (ďalej len „fórum“), ukazujú, že s cieľom zabezpečiť úplné vykonávanie pravidiel stanovených v usmerneniach vo všetkých členských štátoch a na účely poskytnutia

minimálnej záruky podmienok rovnakého prístupu na trh v praxi je potrebné zabezpečiť ich právnu vynúiteľnosť.

- (3) Druhý súbor spoločných pravidiel s názvom Druhé usmernenia pre správnu prax bol prijatý na stretnutí fóra 24. – 25. septembra 2003 a účelom tohto nariadenia je ustanoviť, na základe uvedených usmernení, základné zásady a pravidlá prístupu do sietí a pre služby prístupu tretích strán, riadenie preťaženia, transparentnosť, vyváženosť a obchodovanie s právami na prepravnú kapacitu.
- (4) Článok 15 smernice 2003/55/ES umožňuje existenciu kombinovaného prevádzkovateľa prepravnej a distribučnej sústavy. Preto pravidlá ustanovené v tomto nariadení nevyžadujú zmenu organizácie národných prepravných a distribučných sústav, ktoré sú v súlade s príslušnými ustanoveniami smernice 2003/55/ES, a najmä jej článku 15.
- (5) Do rozsahu pôsobnosti tohto nariadenia patria aj vysokotlakové plynovodné siete, ktoré sa primárne nepoužívajú v kontexte miestnej distribúcie a ktorými sú miestni distribútori pripojení k plynárenskej sieti.

⁽¹⁾ Ú. v. EÚ C 241, 28.9.2004, s. 31.

⁽²⁾ Stanovisko Európskeho parlamentu z 20. apríla 2004 (Ú. v. EÚ C 104 E, 30.4.2004, s. 306), spoločná pozícia Rady z 12. novembra 2004 (Ú. v. EÚ C 25 E, 1.2.2005, s. 44), pozícia Európskeho parlamentu z 8. marca 2005 (zatiaľ neuvyverejnená v úradnom vestníku) a rozhodnutie Rady z 12. júla 2005.

⁽³⁾ Ú. v. EÚ L 176, 15.7.2003, s. 57.

(6) Je potrebné špecifikovať kritériá, podľa ktorých sa určujú tarify za prístup do siete, aby sa zabezpečil ich úplný súlad so zásadou nediskriminácie a potrebou dobre fungujúceho vnútorného trhu a aby plne zohľadňovali potrebu integrity sústavy a odrážali skutočne vynaložené náklady, pokiaľ korešpondujú s nákladmi účinného a štrukturálne porovnateľného sieťového prevádzkovateľa a sú transparentné, vrátane primeranej návratnosti

- investícií, a tam, kde je to vhodné, zohľadňovali výsledky porovnávania taríf regulačnými orgánmi.
- (7) Pri vypočítavaní taríf pre prístup do sietí je dôležité zohľadniť skutočne vynaložené náklady, pokiaľ korešpondujú s nákladmi účinného a štruktúrne porovnateľného sieťového prevádzkovateľa a sú transparentné, ako aj potrebu zabezpečiť primeranú návratnosť investícií a stimuly na výstavbu novej infraštruktúry. V tomto ohľade, a najmä ak existuje účinná konkurencia paralelných sietí, sú vysoko relevantné výsledky porovnávania taríf regulačnými orgánmi.
- (8) Využitie trhových opatrení, ako sú aukcie, na určenie taríf, musí byť v súlade s ustanoveniami smernice 2003/55/ES.
- (9) Spoločný minimálny súbor služieb prístupu tretích strán je potrebný na poskytnutie spoločného minimálneho štandardu na praktický prístup v rámci Spoločenstva, na zabezpečenie, aby služby prístupu tretej strany boli dostatočne kompatibilné a aby sa umožnilo využívať výhody vyplývajúce z dobre fungujúceho vnútorného trhu s plynom.
- (10) Odkazy na harmonizované prepravné zmluvy v kontexte nediskriminačného prístupu prevádzkovateľov prepravnej sústavy k sieti neznameniajú, že podmienky prepravných zmlúv určitého prevádzkovateľa sústavy v niektorom členskom štáte musia byť rovnaké ako podmienky iného prevádzkovateľa sústavy v tom istom členskom štáte alebo inom členskom štáte, pokiaľ nie sú stanovené minimálne požiadavky, ktoré sa musia splniť vo všetkých prepravných zmluvách.
- (11) Riadenie zmluvného preťaženia sietí je dôležitou otázkou pri dokončení vnútorného trhu s plynom. Je potrebné vytvoriť spoločné pravidlá, ktoré vyvážia potrebu uvoľniť nevyužívanú kapacitu v súlade so zásadou „využívaj alebo strácaj“ s právami držiteľov kapacity využívať ju v prípade potreby a zároveň zvýšia likviditu kapacity.
- (12) Napriek tomu, že fyzické preťaženie sietí je v súčasnosti v Spoločenstve zriedkavým problémom, môže sa ním stať v budúcnosti. Preto je dôležité poskytnúť základnú zásadu na pridelovanie preťaženej kapacity v takýchto podmienkach.
- (13) Kvôli získaniu efektívneho prístupu do plynárenských sietí užívatelia sietí potrebujú informácie najmä o technických požiadavkách a dostupnej kapacite, aby mohli využívať podnikateľské príležitosti, ktoré sa vyskytujú v rámci vnútorného trhu. Pre takéto požiadavky transparentnosti sú potrebné spoločné minimálne normy. Informácie sa môžu zverejniť rôznymi prostriedkami vrátane elektronických.
- (14) Nediskriminačné a transparentné vyvažovacie systémy pre plyn, ktoré prevádzkujú prevádzkovatelia prepravnej sústavy, sú dôležité mechanizmy najmä pre nových účastníkov trhu, ktorí môžu mať väčšie ťažkosti pri vyvažovaní portfólia svojho celkového predaja ako spoločnosti, ktoré sa už usadili v rámci príslušného trhu. Preto je potrebné ustanoviť pravidlá, ktoré zabezpečia, že prevádzkovatelia prepravnej sústavy prevádzkujú takéto mechanizmy spôsobom, ktorý je v súlade s podmienkami nediskriminačného, transparentného a efektívneho prístupu k sieti.
- (15) Obchodovanie s primárnymi kapacitnými právami je dôležitou súčasťou vytvárania konkurenčného trhu a vytvárania likvidity. Toto nariadenie by preto malo ustanoviť k tejto otázke základné pravidlá.
- (16) Je potrebné zabezpečiť, aby podniky, ktoré získajú práva na prepravnú kapacitu, mali možnosť predať ich iným licencovaným podnikom, aby sa zabezpečila primeraná úroveň likvidity na trhu s kapacitami. Tento prístup však nebráni systému, kde sa kapacita nevyužitá za dané obdobie určené na vnútroštátnej úrovni znova uvedie na trh na pevnom základe.
- (17) Vnútroštátne regulačné orgány by mali zabezpečiť dodržiavanie pravidiel obsiahnutých v tomto nariadení a usmerneniach prijatých na jeho základe.
- (18) V usmerneniach, ktoré tvoria prílohu k tomuto nariadeniu, sú definované špecifické podrobné pravidlá vykonávania týchto zásad na základe Druhých usmernení pre správnu prax. Podľa vhodnosti sa tieto pravidlá budú časom rozvíjať pri zohľadnení rozdielov vo vnútroštátnych plynárenských systémoch.
- (19) Pri navrhovaní zmien a doplnení v usmerneniach ustanovených v prílohe k tomuto nariadeniu by Komisia mala zabezpečiť predchádzajúce konzultácie so všetkými príslušnými stranami, ktorých sa usmernenia týkajú, zastúpených odbornými organizáciami a členskými štátmi v rámci fóra, a mala by požadovať príspevok od Európskej skupiny regulačných úradov pre elektrickú energiu a zemný plyn.
- (20) Od členských štátov a príslušných národných orgánov by Komisia mala požadovať poskytnutie príslušných informácií. S takýmito informáciami by Komisia mala nakladať ako s dôvernými.

- (21) Toto nariadenie a usmernenia prijaté v súlade s týmto nariadením sa nedotýkajú uplatňovania pravidiel Spoločenstva o hospodárskej súťaži.
- (22) Opatrenia nevyhnutné na vykonanie tohto nariadenia by sa mali prijať v súlade s rozhodnutím Rady 1999/468/ES z 28. júna 1999, ktorým sa ustanovujú postupy na výkon vykonávacích právomocí prenesených na Komisiu ⁽¹⁾.
- (23) Keďže cieľ tohto nariadenia, a to stanovenie spravodlivých pravidiel pre podmienky prístupu k prepravným systémom zemného plynu, nemožno uspokojivo dosiahnuť na úrovni samotných členských štátov, ale z dôvodov jeho rozsahu a dôsledkov ho možno lepšie dosiahnuť na úrovni Spoločenstva, môže Spoločenstvo prijať opatrenia v súlade so zásadou subsidiarity podľa článku 5 zmluvy. V súlade so zásadou proporcionality podľa uvedeného článku toto nariadenie neprekračuje rámec nevyhnutný na dosiahnutie tohto cieľa,

PRIJALI TOTO NARIADENIE:

Článok 1

Predmet úpravy a rozsah pôsobnosti

1. Toto nariadenie má za cieľ vytvoriť nediskriminačné pravidlá pre podmienky prístupu k prepravným systémom zemného plynu pri zohľadnení špecifík vnútroštátnych a regionálnych trhov s úmyslom zabezpečiť riadne fungovanie vnútorného trhu s plynom.

Tento cieľ zahŕňa stanovenie harmonizovaných zásad pre tarify prístupu do siete alebo metód ich výpočtu, vytvorenie služieb prístupu tretích strán a vytvorenie harmonizovaných zásad pridelovania kapacít a riadenia preťaženia, určenie požiadaviek transparentnosti, pravidiel vyvažovania a poplatkov za nevyvažovanie a uláhčenie obchodovania s kapacitami.

2. Členské štáty môžu v súlade so smernicou 2003/55/ES zriadiť subjekt alebo orgán na účely vykonávania jednej alebo viac funkcií, ktoré sa bežne prisudzujú prevádzkovateľom prepravných sústav a ktoré podliehajú požiadavkám tohto nariadenia.

Článok 2

Základné pojmy

1. Na účely tohto nariadenia sa uplatňujú tieto základné pojmy:

1. „preprava“ znamená dopravu zemného plynu cez sieť, ktorú tvoria najmä vysokotlakové plynovody, inú ako

ťažobnú plynovodnú sieť a inú, než je časť vysokotlakového plynovodu používaného primárne v kontexte miestnej distribúcie zemného plynu, s cieľom dodania odberateľom, ale nezahŕňajúcu samotnú dodávku;

2. „prepravná zmluva“ znamená zmluvu, ktorú prevádzkovateľ prepravnej sústavy uzavrel s užívateľom siete s cieľom vykonať prepravu;

3. „kapacita“ znamená maximálny tok, vyjadrený v bežných kubických metroch za jednotku času alebo v energetických jednotkách za jednotku času, na ktorý je užívateľ siete oprávnený podľa ustanovení prepravnej zmluvy;

4. „nevyužitá kapacita“ znamená pevnú kapacitu, ktorú získal užívateľ siete na základe prepravnej zmluvy, ale ktorú tento užívateľ nenominoval v lehote stanovenej v zmluve;

5. „riadenie preťaženia“ znamená riadenie kapacitného portfólia prevádzkovateľa prepravnej sústavy s cieľom optimálneho a maximálneho využitia technickej kapacity a včasného zistenia budúcich bodov preťaženia a saturácie;

6. „sekundárny trh“ znamená trh, na ktorom sa obchoduje s kapacitou inak ako na primárnom trhu;

7. „nominácia“ znamená oznámenie užívateľa siete, vopred podané prevádzkovateľovi prepravnej sústavy o skutočnom toku, ktorý si želá vtlačiť do alebo odobrať zo sústavy;

8. „renominácia“ znamená následné oznámenie opravenej nominácie;

9. „integrita sústavy“ znamená každú situáciu prepravnej sústavy vrátane potrebných prepravných zariadení, v ktorých tlak a kvalita zemného plynu zostávajú medzi minimálnou a maximálnou hranicou, ktoré ustanovil prevádzkovateľ prepravnej sústavy, takže preprava zemného plynu je z technického hľadiska zaručená;

10. „vyvažovacie obdobie“ znamená obdobie, v ktorom odber množstva zemného plynu, vyjadreného v jednotkách energie musí byť vyvážený každým užívateľom siete prostredníctvom vtlačenia rovnakého množstva zemného plynu do prepravnej sústavy v súlade s prepravnou zmluvou alebo kódexom siete;

⁽¹⁾ Ú. v. ES L 184, 17.7.1999, s. 23.

11. „užívateľ siete“ znamená zákazníka alebo potenciálneho zákazníka prevádzkovateľa prepravnej sústavy a samotných prevádzkovateľov prepravnej sústavy, pokiaľ je pre nich potrebné vykonávať funkcie vo vzťahu k preprave;
12. „prerušiteľné služby“ znamenajú služby ponúkané prevádzkovateľom prepravnej sústavy v súvislosti s prerušiteľnou kapacitou;
13. „prerušiteľná kapacita“ znamená kapacitu prepravy plynu, ktorú môže prevádzkovateľ prepravnej sústavy prerušiť podľa podmienok dohodnutých v prepravnej zmluve;
14. „dlhodobé služby“ znamenajú služby ponúkané prevádzkovateľom prepravnej sústavy na obdobie jedného roka alebo viac;
15. „krátkodobé služby“ znamenajú služby ponúkané prevádzkovateľom prepravnej sústavy na obdobie kratšie ako jeden rok;
16. „pevná kapacita“ znamená kapacitu prepravy plynu zmluvne zaručenú ako neprerušiteľnú prevádzkovateľom prepravnej sústavy;
17. „pevné služby“ znamenajú služby ponúkané prevádzkovateľom prepravnej sústavy v súvislosti s pevnou kapacitou;
18. „technická kapacita“ znamená maximálnu pevnú kapacitu, ktorú môže prevádzkovateľ prepravnej sústavy ponúknuť užívateľom sietí pri zohľadnení integrity sústavy a prevádzkových požiadaviek prepravnej sústavy;
19. „zmluvná kapacita“ znamená kapacitu, ktorú prevádzkovateľ prepravnej sústavy prideliť užívateľovi siete prostredníctvom prepravnej zmluvy;
20. „dostupná kapacita“ znamená časť technickej kapacity, ktorá nie je pridelená a je v danom čase dostupná v systéme;
21. „zmluvné preťaženie“ znamená situáciu, keď úroveň dopytu po pevnej kapacite prekračuje technickú kapacitu;
22. „primárny trh“ znamená trh, na ktorom s kapacitou obchoduje priamo prevádzkovateľ prepravnej sústavy;
23. „fyzické preťaženie“ znamená situáciu, keď úroveň dopytu po skutočnej dodávke v určitom časovom momente prekračuje technickú kapacitu.

2. Základné pojmy obsiahnuté v článku 2 smernice 2003/55/ES, ktoré sa vzťahujú na uplatňovanie tohto nariadenia, sa

tiež uplatňujú, s výnimkou pojmu prepravy podľa bodu 3 uvedeného článku.

Článok 3

Tarify pre prístup do sietí

1. Tarify alebo metodiky použité na ich výpočet, uplatňované prevádzkovateľmi prepravnej sústavy a schválené regulačnými orgánmi podľa článku 25 ods. 2 smernice 2003/55/ES, ako aj tarify zverejnené podľa článku 18 ods. 1 uvedenej smernice musia byť transparentné a zohľadňovať potrebu integrity sústavy a jej zlepšovanie a odrážať skutočne vynaložené náklady, pokiaľ korešpondujú s nákladmi účinného a štrukturálne porovnateľného sieťového prevádzkovateľa a sú transparentné, vrátane vhodnej návratnosti investícií, a kde je to vhodné, zohľadňovať výsledky porovnávania taríf regulačnými orgánmi. Tarify alebo metodiky použité na ich výpočet sa uplatňujú nediskriminačným spôsobom.

Členské štáty môžu rozhodnúť, že tarify možno určiť aj prostredníctvom trhových opatrení, ako sú aukcie, za predpokladu, že takéto opatrenia a príjmy z nich schváli regulačný orgán.

Tarify alebo metodiky použité na ich výpočet uľahčujú účinný obchod s plynom a hospodársku súťaž a zároveň predchádzajú krížové dotácie medzi užívateľmi sietí a poskytujú stimuly pre investície a udržiavanie alebo vytváranie vzájomnej prevádzkyschopnosti prepravnej sústavy.

2. Tarify pre prístup do siete nesmú obmedzovať likviditu trhu ani narušovať cezhraničný obchod medzi rôznymi prepravňými sústavami. Ak by rozdiely v štruktúre taríf alebo rovnovážnych mechanizmov bránili obchodu medzi prepravňými sústavami, a bez ohľadu na článok 25 ods. 2 smernice 2003/55/ES, prevádzkovatelia prepravnej sústavy sa v úzkej spolupráci s príslušnými národnými orgánmi aktívne usilujú o konvergenciu tarifných štruktúr a zásad spoplatňovania aj v súvislosti s vyvažovaním.

Článok 4

Služby prístupu tretích strán

1. Prevádzkovatelia prepravnej sústavy:

- a) zabezpečujú, aby ponúkali služby všetkým užívateľom siete na nediskriminačnom základe. Najmä ak prevádzkovatelia prepravnej sústavy ponúkajú rovnakú službu

rôznym zákazníkom, ponúkajú ju za rovnakých zmluvných podmienok s použitím buď harmonizovaných prepravných zmlúv, alebo spoločného kódexu siete, schválených príslušným orgánom v súlade s postupom ustanoveným v článku 25 smernice 2003/55/ES;

- b) poskytujú pevné aj prerušiteľné služby prístupu tretích strán. Cena prerušiteľnej kapacity odráža pravdepodobnosť prerušenia;
- c) ponúkajú užívateľom siete dlhodobé aj krátkodobé služby.

2. V súlade so zásadami ustanovenými v článku 3 ods. 1 prepravné zmluvy podpísané k neštandardnému dátumu začiatku plnenia alebo s kratším trvaním ako bežná ročná prepravná zmluva nesmú mať za následok svojvoľné vyššie ani nižšie tarify, ktoré neodrážajú trhovú hodnotu služby.

3. Ak je to vhodné, služby prístupu tretích strán možno udeliť s výhradou vhodných záruk od užívateľov siete s ohľadom na dôveryhodnosť takýchto užívateľov. Takéto záruky nesmú vytvárať neprimerané prekážky vstupu na trh a musia byť nediskriminačné, transparentné a primerané.

Článok 5

Zásady mechanizmov pridelovania kapacity a postupy riadenia preťaženia

1. Účastníkom trhu sa sprístupní maximálna kapacita vo všetkých príslušných bodoch uvedených v článku 6 ods. 3 pri zohľadnení integrity sústavy a účinnej prevádzky siete.

2. Prevádzkovatelia prepravnej sústavy implementujú a uverejňujú nediskriminačné a transparentné mechanizmy pridelovania kapacity, ktoré:

- a) poskytujú vhodné ekonomické signály na účinné a maximálne využívanie technickej kapacity a uľahčujú investície do novej infraštruktúry;
- b) sú v súlade s trhovými mechanizmami vrátane spotových trhov a obchodných hubov a zároveň sú flexibilné a schopné prispôbiť sa vyvíjajúcej sa situácii na trhu;
- c) sú zlučiteľné so systémami prístupu do sietí členských štátov.

3. Keď prevádzkovatelia prepravnej sústavy uzatvárajú nové prepravné zmluvy alebo znova prerokúvajú existujúce prepravné zmluvy, tieto zmluvy zohľadňujú tieto zásady:

- a) v prípade zmluvného preťaženia ponúkne prevádzkovateľ prepravnej sústavy nevyužitú kapacitu na primárnom trhu najmenej deň vopred a ako prerušiteľnú;
- b) užívatelia siete, ktorí si želajú opakovane predať alebo prenajať nevyužitú zmluvnú kapacitu na sekundárnom trhu, sú oprávnení tak urobiť. Členské štáty môžu od užívateľov siete požadovať oznámenie alebo informovanie o prevádzkovateľoch prepravnej sústavy.

4. Keď zmluvná kapacita podľa existujúcej prepravnej zmluvy zostáva nevyužitá a vyskytne sa zmluvné preťaženie, prevádzkovatelia prepravnej sústavy uplatňujú odsek 3, pokiaľ sa tým neporušujú požiadavky existujúcich prepravných zmlúv. Ak by sa tým porušili existujúce prepravné zmluvy, prevádzkovatelia prepravných sústav predložia po konzultácii s príslušným orgánom užívateľovi siete požiadavku na použitie nevyužitej kapacity na sekundárnom trhu v súlade s odsekom 3.

5. V prípade, že existuje fyzické preťaženie, prevádzkovateľ prepravnej sústavy, prípadne regulačné orgány uplatňujú mechanizmy nediskriminačného, transparentného pridelovania kapacity.

Článok 6

Požiadavky transparentnosti

1. Prevádzkovatelia prepravných sústav zverejňujú podrobné informácie o službách, ktoré ponúkajú, a o príslušných podmienkach, ktoré sa uplatňujú, spolu s technickými informáciami potrebnými pre užívateľov sietí na získanie účinného prístupu do siete.

2. S cieľom zabezpečiť transparentné, objektívne a nediskriminačné tarify a uľahčiť efektívne využívanie plynárenskej siete prevádzkovatelia prepravných sústav alebo príslušné vnútroštátne orgány zverejňujú primerané a dostatočne podrobné informácie o pôvode, metodike a štruktúre taríf.

3. Každý prevádzkovateľ prepravnej sústavy pravidelne, priebežne a štandardizovaným spôsobom zrozumiteľným užívateľovi zverejňuje k poskytovaným službám informácie o technických, zmluvných a dostupných kapacitách na číselnom základe pre všetky príslušné body vrátane bodov vstupu a výstupu.

4. Príslušné body prepravnej sústavy, o ktorých sa musia zverejniť informácie, schvaľujú príslušné orgány po konzultácii s užívateľmi siete.

5. Ak sa prevádzkovateľ prepravnej sústavy domnieva, že z dôvodov uchovania dôvernosti informácií nie je oprávnený zverejniť všetky požadované údaje, požiada o povolenie príslušného orgánu obmedziť zverejnenie s ohľadom na príslušný bod alebo body.

Príslušné orgány udelia alebo odmietnu povolenie jednotlivo pre každý prípad, zohľadňujúc najmä potrebu rešpektovať oprávnenú obchodnú dôvernosť a cieľ vytvorenia konkurenčného vnútorného trhu s plynom. Ak sa povolenie udelí, dostupná kapacita sa zverejní bez uvedenia číselných údajov, ktoré by porušovali dôvernosť.

Povolenie uvedené v tomto odseku nemožno udeliť v prípade, kde majú traja alebo viacerí užívatelia siete zmluvnú kapacitu v rovnakom bode.

6. Prevádzkovatelia prepravnej sústavy vždy zverejňujú informácie požadované týmto nariadením zmysluplným, kvantitatívne jasným a ľahko prístupným spôsobom a nediskriminačne.

Článok 7

Pravidlá vyvažovania a poplatky za nevyváženie

1. Pravidlá vyvažovania sú vytvorené spravodlivým, nediskriminačným a transparentným spôsobom a sú založené na objektívnych kritériách. Pravidlá vyvažovania odrážajú skutočné potreby systému a zohľadňujú zdroje dostupné pre prevádzkovateľa prepravnej sústavy.

2. V prípade netrhovo založených systémov vyvažovania sú úrovne tolerancie vytvorené spôsobom, ktorý buď odráža sezónnosť, alebo má za výsledok vyššiu úroveň tolerancie, ako je tá, ktorá vyplýva zo sezónnosti, a ktorý odráža skutočné technické schopnosti prepravnej sústavy. Úrovne tolerancie odrážajú skutočné potreby systému a zohľadňujú zdroje dostupné prevádzkovateľovi prepravnej sústavy.

3. Poplatky za nevyváženie, pokiaľ je to možné, odrážajú náklady a zároveň poskytujú vhodné stimuly pre užívateľov sietí, aby vyvažovali svoj vstup a odber plynu. Predchádzajú

krížové dotácie medzi užívateľmi siete a nebránia vstupu nových účastníkov na trh.

Príslušné orgány alebo prípadne prevádzkovatelia prepravnej sústavy zverejňujú každú metodiku na výpočet poplatkov za nevyvažovanie, ako aj konečné tarify.

4. Prevádzkovatelia prepravnej sústavy môžu ukladať pokuty užívateľom siete, ktorých vstup a odber z prepravnej sústavy nie je vyvážený podľa pravidiel vyvažovania uvedených v odseku 1.

5. Pokuty, ktoré prevyšujú skutočne vynaložené náklady na vyvažovanie, pokiaľ korešpondujú s nákladmi účinného a štrukturálne porovnateľného sieťového prevádzkovateľa a sú transparentné, sa zohľadňujú pri výpočte taríf spôsobom, ktorý neznižuje záujem o vyvažovanie, a schvaľujú ich príslušné orgány.

6. S cieľom umožniť užívateľom sietí prijať včasné nápravné opatrenia prevádzkovatelia prepravnej sústavy poskytujú dostatočné, dobre načasované a spoľahlivé online informácie o stave vyváženosti užívateľa siete. Úroveň poskytnutých informácií odráža úroveň informácií dostupných pre prevádzkovateľa prepravnej sústavy. Ak je poskytovanie takýchto informácií spoplatnené, poplatky schvaľujú príslušné orgány a zverejňujú prevádzkovatelia prepravnej sústavy.

7. Členské štáty zabezpečujú, aby sa prevádzkovatelia prepravných sústav usilovali zosúladiť svoje vyvažovacie režimy a efektívnosť štruktúr a úrovne poplatkov za vyvažovanie, aby ulahčili obchod s plynom.

Článok 8

Obchodovanie s kapacitnými právami

Každý prevádzkovateľ prepravnej sústavy prijíma vhodné opatrenia, aby umožnil voľné obchodovanie s právami na kapacitu a ulahčil takéto obchodovanie. Každý takýto prevádzkovateľ vytvára zosúladené prepravné zmluvy a postupy na primárnom trhu, aby ulahčil sekundárny obchod s kapacitou a uznal prenos primárnych kapacitných práv, ak ho užívatelia siete oznámili. Zosúladené prepravné zmluvy a postupy sa oznamujú regulačným orgánom.

Článok 9

Usmernenia

1. Ak je to vhodné, usmernenia poskytujúce minimálny stupeň zosúladenia požadovaný na dosiahnutie cieľov tohto nariadenia, bližšie určujú:

- a) podrobnosti o službách prístupu tretích strán vrátane charakteru, trvania a iných požiadaviek týkajúcich sa týchto služieb v súlade s článkom 4;
- b) podrobnosti o zásadách, ktorými sa riadia mechanizmy pridelovania kapacít, a o uplatňovaní postupov riadenia preťaženia v prípade zmluvného preťaženia v súlade s článkom 5;
- c) podrobnosti o definícii technických informácií potrebných pre užívateľov siete, aby získali účinný prístup do systému, a definíciu všetkých príslušných bodov, pre ktoré platia požiadavky transparentnosti, vrátane informácií, ktoré sa majú zverejniť o všetkých príslušných bodoch, a časový rozvrh, podľa ktorého sa informácie zverejňujú v súlade s článkom 6.

2. Usmernenia k otázkam uvedeným v odseku 1 sú ustanovené v prílohe. Komisia ich môže zmeniť a doplniť; toto sa vykoná v súlade s postupom uvedeným v článku 14 ods. 2.

3. Uplatňovanie a zmeny a doplnenia usmernení prijatých podľa tohto nariadenia odrážajú rozdiely medzi národnými plynárenskými sústavami, a preto nevyžadujú jednotné podrobné podmienky prístupu tretích strán na úrovni Spoločenstva. Môžu však stanoviť minimálne požiadavky, ktoré sa majú splniť na dosiahnutie nediskriminačných a transparentných podmienok prístupu do siete, potrebných pre vnútorný trh s plynom, ktoré potom možno uplatňovať vzhľadom na rozdiely medzi vnútroštátnymi plynárenskými sústavami.

Článok 10

Regulačné orgány

Pri vykonávaní svojich povinností podľa tohto nariadenia regulačné orgány členských štátov, zriadené podľa článku 25 smernice 2003/55/ES, zabezpečujú dodržiavanie tohto nariadenia a usmernení prijatých podľa článku 9 tohto nariadenia.

Ak je to vhodné, spolupracujú vzájomne a s Komisiou.

Článok 11

Poskytovanie informácií

Členské štáty a regulačné orgány poskytujú Komisii na požiadanie všetky informácie potrebné na účely článku 9.

Komisia určuje primeranú časovú lehotu, v ktorej sa majú informácie poskytnúť pri zohľadnení zložitosti požadovanej informácie a jej naliehavosti.

Článok 12

Právo členských štátov ustanoviť podrobnejšie opatrenia

Toto nariadenie sa nedotýka práv členských štátov udržiavať alebo zaviesť opatrenia, ktoré obsahujú podrobnejšie ustanovenia, ako sú stanovené v tomto nariadení a usmerneniach uvedených v článku 9.

Článok 13

Sankcie

1. Členské štáty stanovia pravidlá týkajúce sa sankcií uplatniteľných na porušenia ustanovení tohto nariadenia a prijímú všetky opatrenia potrebné na zabezpečenie ich vykonávania. Takéto sankcie musia byť účinné, primerané a odradzujúce. Členské štáty oznámia tieto ustanovenia Komisii najneskôr do 1. júla 2006 a bezodkladne jej oznámia všetky následné zmeny a doplnenia, ktoré ich ovplyvňujú.

2. Sankcie podľa odseku 1 nemajú trestnoprávnu povahu.

Článok 14

Postup výboru

1. Komisii pomáha výbor zriadený podľa článku 30 smernice 2003/55/ES.

2. Ak je uvedený odkaz na tento odsek, uplatňujú sa články 5 a 7 rozhodnutia 1999/468/ES so zreteľom na ustanovenia jeho článku 8.

Lehota ustanovená v článku 5 ods. 6 rozhodnutia 1999/468/ES je tri mesiace.

3. Výbor prijme rokovací poriadok.

Článok 15**Správa Komisie**

Komisia sleduje vykonávanie tohto nariadenia. Vo svojej správe podľa článku 31 ods. 3 smernice 2003/55/ES Komisia tiež predkladá správu o skúsenostiach získaných pri uplatňovaní tohto nariadenia. Správa najmä skúma, v akom rozsahu bolo nariadenie úspešné pri zabezpečovaní nediskriminačných a cenovo efektívnych podmienok prístupu do siete pre plynárenské prepravné siete s cieľom prispieť k výberu pre zákazníka v dobre fungujúcom vnútornom trhu a k dlhodobej bezpečnosti dodávok. Ak je to potrebné, správa obsahuje vhodné návrhy a/alebo odporúčania.

Článok 16**Odchýlky a výnimky**

Toto nariadenie sa nevzťahuje na

- a) prepravné systémy zemného plynu, umiestnené v členských štátoch počas uplatňovania odchýlok udelených podľa článku 28 smernice 2003/55/ES; členské štáty, ktorým boli udelené odchýlky podľa článku 28 smernice 2003/55/ES a ktoré preto môžu požiadať Komisiu o dočasné odchýlky z uplatňovania tohto nariadenia až na obdobie dvoch rokov odo dňa skončenia platnosti odchýlky uvedenej v tomto bode;
- b) prepojenia medzi členskými štátmi a významné zvýšenia kapacity v existujúcich infraštruktúrach a zmeny

takýchto infraštruktúr, ktoré umožňujú rozvoj nových zdrojov dodávky plynu, ako je uvedené v článku 22 ods. 1 a 2 smernice 2003/55/ES, ktoré sú vyňaté z ustanovení článkov 18, 19, 20 a 25 ods. 2, 3 a 4 uvedenej smernice, pokiaľ sú vyňaté z ustanovení uvedených v tomto pododseku;

- c) prepravné systémy zemného plynu, ktorým boli udelené odchýlky podľa článku 27 smernice 2003/55/ES.

Článok 17**Nadobudnutie účinnosti**

Toto nariadenie nadobúda účinnosť dvadsiatym dňom po jeho uverejnení v *Úradnom vestníku Európskej únie*.

Uplatňuje sa od 1. júla 2006 s výnimkou druhej vety článku 9 ods. 2, ktorá sa uplatňuje od 1. januára 2007.

Toto nariadenie je záväzné v celom rozsahu a priamo uplatniteľné vo všetkých členských štátoch.

V Štrasburgu 28. septembra 2005

Za Európsky parlament
predseda

J. BORRELL FONTELLES

Za Radu
predseda

D. ALEXANDER

PRÍLOHA

USMERNENIA PRE

1. **Služby prístupu tretích strán**
2. **Zásady, ktorými sa riadia mechanizmy pridelovania kapacít a postupy riadenia preťaženia a ich uplatňovanie v prípade zmluvného preťaženia, a**
3. **definície technických informácií potrebných pre užívateľov siete, aby získali účinný prístup do systému, definície všetkých príslušných bodov, pre ktoré platia požiadavky transparentnosti, a informácie, ktoré sa majú zverejniť o všetkých príslušných bodoch, a časový rozvrh, podľa ktorého sa informácie zverejňujú**

1. **Služby prístupu tretích strán**

1. Prevádzkovatelia prepravných sústav ponúkajú pevné a prerušiteľné služby na obdobie aspoň jedného dňa.
2. Zosúladené prepravné zmluvy a spoločné kódexy siete sa vytvárajú spôsobom, ktorý uľahčuje obchodovanie a opätovné využívanie kapacity zmluvne pridelenej užívateľom siete bez toho, aby sa bránilo uvoľňovaniu kapacity.
3. Prevádzkovatelia prepravných sústav vytvárajú kódexy siete a zosúladené zmluvy po riadnej konzultácii s užívateľmi siete.
4. Prevádzkovatelia prepravných sústav vykonávajú štandardizované nominačné a renominačné postupy. Vytvárajú informačné systémy a prostriedky elektronickej komunikácie na poskytnutie príslušných údajov užívateľom siete a na zjednodušenie transakcií, ako sú nominácie, uzatváranie zmlúv na kapacitu a prenos kapacitných práv medzi užívateľmi siete.
5. Prevádzkovatelia prepravných sústav zosúladujú postupy formálneho podávania žiadostí a lehôt na vyjadrenie podľa najlepšej priemyselnej praxe s cieľom minimalizovať lehoty na vyjadrenie. Poskytujú online elektronické systémy rezervácie a potvrdzovania kapacít, postupy nominácie a renominácie najneskôr do 1. júla 2006 po konzultácii s príslušnými užívateľmi siete.
6. Prevádzkovatelia prepravných sústav nesploplňujú samostatne užívateľom siete žiadosti o informácie a transakcie spojené s ich prepravnými zmluvami, ktoré sú vykonané podľa štandardných pravidiel a postupov.
7. Žiadosti o informácie, ktoré vyžadujú mimoriadne alebo nadmerné výdavky, akými sú realizačné štúdie, možno spoplatňovať oddelene za predpokladu, že poplatky možno riadne odôvodniť.
8. Prevádzkovatelia prepravných sústav spolupracujú s inými prevádzkovateľmi prepravných sústav pri koordinovaní údržby svojich príslušných sietí, aby minimalizovali akékoľvek prerušenie prepravných služieb užívateľom siete a prevádzkovateľom prepravných sústav v iných oblastiach a aby zabezpečili rovnaké výhody týkajúce sa bezpečnosti dodávok vrátane tranzitu.
9. Prevádzkovatelia prepravných sústav zverejnia aspoň raz ročne, vo vopred určenom termíne, všetky plánované obdobia údržby, ktoré môžu ovplyvniť právo užívateľov siete vyplývajúce z prepravných zmlúv a zodpovedajúce prevádzkové informácie s primeraným časovým predstihom. To zahŕňa okamžité a nediskriminačné zverejnenie akýchkoľvek zmien v plánovaných obdobiach údržby a oznámenie neplánovanej údržby čo najskôr po tom, ako je informácia dostupná pre prevádzkovateľa prepravnej sústavy. Počas údržby prevádzkovatelia prepravnej

sústavy pravidelne zverejňujú aktualizované informácie o podrobnostiach a očakávanej dĺžke trvania a účinku údržby.

10. Prevádzkovatelia prepravných sústav vedú a na požiadanie sprístupňujú príslušnému orgánu denník skutočnej údržby a prerušenia toku, ktoré sa vyskytli. Na požiadanie sa informácie sprístupnia aj tým, ktorí sú ovplyvnení prerušeniami.

2. **Zásady, ktorými sa riadia mechanizmy pridelovania kapacít a postupy riadenia preťaženia a ich uplatňovanie v prípade zmluvného preťaženia**

2.1. *Zásady mechanizmov pridelovania kapacít a postupy riadenia preťaženia*

1. Mechanizmus pridelovania kapacít a postupy riadenia preťaženia umožňujú rozvoj hospodárskej súťaže a pružné obchodovanie s kapacitami a sú v súlade s trhovými mechanizmami vrátane spotových trhov a obchodných hubov. Sú flexibilné a schopné prispôbiť sa vyvíjajúcej situácii na trhu.
2. Tieto mechanizmy a postupy zohľadňujú integritu príslušnej sústavy, ako aj bezpečnosť dodávok.
3. Tieto mechanizmy a postupy nebránia vstupu nových účastníkov na trh ani nevytvárajú neprímerané prekážky vstupu na trh. Nezabraňujú účastníkom trhu, vrátane nových účastníkov trhu, a spoločnostiam s malým podielom na trhu efektívne sa zúčastňovať na hospodárskej súťaži.
4. Tieto mechanizmy a postupy poskytujú vhodné ekonomické signály na účinné a maximálne využívanie technickej kapacity a umožňujú investície do novej infraštruktúry.
5. Užívateľom siete sa poskytuje poradenstvo o type okolností, ktoré by mohli ovplyvniť dostupnosť zmluvnej kapacity. Informácie o prerušení by mali odrážať úroveň informácií dostupných prevádzkovateľovi prepravnej sústavy.
6. Ak by vznikli ťažkosti pri plnení záväzkov zmluvnej dodávky, ktoré by vznikli z dôvodov integrity sústavy, prevádzkovatelia prepravných sústav by mali upovedomiť užívateľov siete a usilovať sa bezodkladne o nediskriminačné riešenie.

Prevádzkovatelia prepravných sústav konzultujú s užívateľmi sietí postupy ešte pred ich vykonávaním a dohodnú ich s regulačným orgánom.

2.2. *Postupy riadenia preťaženia v prípade zmluvného preťaženia*

- (1) Ak zmluvná kapacita zostáva nevyužitá, prevádzkovatelia prepravných sústav sprístupnia túto kapacitu na primárnom trhu ako prerušiteľnú prostredníctvom zmlúv s rôznou dĺžkou platnosti, pokiaľ túto kapacitu neponúka príslušný užívateľ siete na sekundárnom trhu za primeranú cenu.
- (2) Príjmy z uvoľnenej prerušiteľnej kapacity sa rozdeľujú podľa pravidiel ustanovených alebo schválených príslušným regulačným orgánom. Tieto pravidlá musia byť v súlade s požiadavkou efektívneho a účinného využívania sústavy.

- (3) Príslušné regulačné orgány môžu určiť primeranú cenu za uvoľnenú prerušiteľnú kapacitu po zohľadnení prevažujúcich špecifických okolností.
- (4) Ak je to vhodné, prevádzkovatelia prepravnej sústavy vyvíjajú primerané úsilie, aby ponúkli na trhu aspoň časti nevyužitej kapacity ako pevnú kapacitu.

3. Definície technických informácií potrebných pre užívateľov siete, aby získali efektívny prístup do sústavy, definície všetkých príslušných bodov, pre ktoré platia požiadavky transparentnosti, a informácie, ktoré sa majú zverejniť o všetkých príslušných bodoch, a časový rozvrh, podľa ktorého sa informácie zverejňujú

3.1. Definície technických informácií potrebných pre užívateľov siete, aby získali efektívny prístup do sústavy

Prevádzkovatelia prepravnej sústavy zverejňujú aspoň tieto informácie o svojich sústavách a službách:

- a) podrobný a komplexný opis rozličných služieb, ktoré ponúkajú, a poplatky za tieto služby;
- b) rôzne typy prepravných zmlúv dostupných pre tieto služby a podľa vhodnosti, aj kódex siete a/alebo štandardné podmienky, v ktorých sú uvedené práva a povinnosti všetkých užívateľov siete vrátane harmonizovaných prepravných zmlúv a iných súvisiacich dokumentov;
- c) zosúladené postupy, ktoré sa uplatňujú pri používaní prepravnej sústavy, vrátane vymedzenia kľúčových pojmov;
- d) ustanovenia o pridelovaní kapacít, riadení preťaženia a postupoch proti hromadeniu prepravnej kapacity a na opätovné využitie;
- e) pravidiel uplatniteľné na obchod s kapacitou na sekundárnom trhu vo vzťahu k prevádzkovateľovi prepravnej sústavy;
- f) ak je to uplatniteľné, úrovne flexibility a tolerancie zahrnuté do prepravných a iných služieb bez zvláštnych poplatkov, ako aj akúkoľvek flexibilitu ponúkanú navyše a zodpovedajúce poplatky;
- g) podrobný opis plynárenskej sústavy prevádzkovateľa prepravnej sústavy s uvedením všetkých príslušných bodov, ktoré prepájajú jeho sústavu s inými prevádzkovateľmi prepravných sústav a/alebo plynárenskou infraštruktúrou, akou je skvapalnený zemný plyn, a infraštruktúrou potrebnou na poskytovanie podporných služieb, ako sú vymedzené v článku 2 ods. 14 smernice 2003/55/ES;
- h) informácie o kvalite plynu a o tlakových požiadavkách;
- i) pravidiel vzťahujúce sa na pripojenie do sústavy prevádzkovej prevádzkovateľom prepravnej sústavy;
- j) iné včasné informácie o navrhovaných alebo skutočných zmenách služieb alebo podmienok vrátane položiek uvedených pod písmenami a) až i).

3.2. *Definícia všetkých príslušných bodov, na ktoré sa vzťahujú požiadavky transparentnosti*

Príslušné body zahŕňajú aspoň:

- a) všetky body vstupu do siete prevádzkovej prevádzkovateľom prepravnej sústavy;
- b) najdôležitejšie výstupné body a výstupné zóny, pokrývajúce aspoň 50 % celkovej výstupnej kapacity siete daného prevádzkovateľa prepravnej sústavy, vrátane všetkých výstupných bodov alebo výstupných zón, pokrývajúcich viac ako 2 % celkovej výstupnej kapacity siete;
- c) všetky body spájajúce rozličné siete prevádzkovateľov prepravných sústav;
- d) všetky body spájajúce sieť prevádzkovateľa prepravnej sústavy s distribučným skladom skvapalneného zemného plynu;
- e) všetky podstatné body v sieti daného prevádzkovateľa prepravnej sústavy vrátane bodov spájajúcich s plynárenským obchodným hubom. Za podstatné sa považujú všetky body, na ktorých sa na základe skúsenosti pravdepodobne vyskytne fyzické preťaženie;
- f) všetky body spájajúce sieť daného prevádzkovateľa prepravnej sústavy s infraštruktúrou potrebnou na poskytovanie podporných služieb, ako sú vymedzené v článku 2 ods. 14 smernice 2003/55/ES.

3.3. *Informácie, ktoré sa majú zverejniť vo všetkých príslušných bodoch, a časový rozvrh, podľa ktorého by sa informácie mali zverejniť*

1. Vo všetkých príslušných bodoch prevádzkovateľa prepravných sústav zverejňujú na internete tieto informácie o stave kapacity, rozdelené na denné obdobia, pravidelne, priebežne a spôsobom zrozumiteľným pre užívateľa:
 - a) maximálna technická kapacita pre tok v oboch smeroch;
 - b) celková zmluvná a prerušiteľná kapacita;
 - c) dostupná kapacita.
2. Prevádzkovatelia prepravných sústav zverejňujú pre všetky príslušné body dostupné kapacity na obdobie aspoň 18 mesiacov vopred a aktualizujú tieto informácie aspoň každý mesiac alebo častejšie, ak sú k dispozícii nové informácie.
3. Prevádzkovatelia prepravných sústav zverejňujú denné aktualizácie dostupnosti krátkodobých služieb (deň vopred a týždeň vopred) okrem iného na základe nominácií prevažujúcich zmluvných záväzkov a pravidelných dlhodobých predpovedí o dostupných ročných kapacitách pre všetky príslušné body až na obdobie 10 rokov.
4. Prevádzkovatelia prepravných sústav priebežne zverejňujú historické mesačné maximá a minimá podielu využívania kapacity a priemerné ročné prietoky vo všetkých príslušných bodoch za uplynulé tri roky.
5. Prevádzkovatelia prepravných sústav vedú denné záznamy o skutočných najmenej trojmesačných agregovaných prietokoch.

6. Prevádzkovatelia prepravných sústav vedú efektívne záznamy o všetkých kapacitných zmluvách a o všetkých príslušných informáciách vzťahujúcich sa na výpočet a poskytovanie prístupu k dostupným kapacitám, ku ktorým majú príslušné vnútroštátne orgány prístup pri plnení svojich povinností.
 7. Prevádzkovatelia prepravných sústav poskytujú užívateľsky pohodlné nástroje na vypočítanie taríf za dostupné služby a na online overenie dostupnej kapacity.
 8. Ak prevádzkovatelia prepravných sústav nemôžu zverejniť informácie v súlade s odsekmi 1, 3 a 7, poradia sa s príslušnými vnútroštátnymi orgánmi a vytvoria čo najskôr, ale najneskôr do 31. decembra 2006, akčný plán na vykonávanie.
-

ROZHODNUTIE EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY č. 1776/2005/ES**z 28. septembra 2005,****ktorým sa mení a dopĺňa rozhodnutie Rady 2000/819/ES o viacročnom programe pre podniky a súkromné podnikanie a konkrétne pre malé a stredné podniky****(MSP) (2001 – 2005)****(Text s významom pre EHP)**

EURÓPSKY PARLAMENT A RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o založení Európskeho spoločenstva, a najmä na jej článok 157 ods. 3,

so zreteľom na návrh Komisie,

so zreteľom na stanovisko Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru ⁽¹⁾,konajúc v súlade s postupom ustanoveným v článku 251 zmluvy ⁽²⁾,

keďže:

- (1) Je nevyhnutné zabezpečiť kontinuitu podpory Spoločenstva podnikom a súkromnému podnikaniu a konkrétne malým a stredným podnikom (MSP).
- (2) Je preto vhodné predĺžiť lehotu platnosti rozhodnutia 2000/819/ES ⁽³⁾ o ďalší rok do 31. decembra 2006 a zvýšiť výšku finančnej hodnoty o 88 500 000 EUR.
- (3) Rozhodnutie 2000/819/ES by sa malo zodpovedajúcim spôsobom zmeniť a doplniť.
- (4) Uskutočnili sa konzultácie s Výborom regiónov, ale ten nevydal stanovisko,

ROZHODLI TAKTO:

Článok 1

Rozhodnutie 2000/819/ES sa týmto mení a dopĺňa takto:

1. V článku 7 ods. 1 sa finančná hodnota „450 miliónov EUR“ nahrádza sumou „538 500 000 EUR“.
2. V článku 8 sa dátum „31. decembra 2005“ nahrádza dátumom „31. decembra 2006“.

Článok 2

Toto rozhodnutie nadobúda účinnosť dňom jeho uverejnenia v Úradnom vestníku Európskej únie.

V Štrasburgu 28. septembra 2005

*Za Európsky parlament
predseda*

J. BORRELL FONTELLES

*Za Radu
predseda*

D. ALEXANDER

⁽¹⁾ Stanovisko z 9. marca 2005 (zatiaľ neuverejnené v úradnom vestníku).

⁽²⁾ Stanovisko Európskeho parlamentu z 26. mája 2005 (zatiaľ neuverejnené v úradnom vestníku) a rozhodnutie Rady z 18. júla 2005.

⁽³⁾ Ú. v. ES L 333, 29.12.2000, s. 84. Rozhodnutie naposledy zmenené a doplnené rozhodnutím Európskeho parlamentu a Rady č. 593/2004/ES (Ú. v. EÚ L 268, 16.8.2004, s. 3).

SMERNICA RADY 2005/71/ES

z 12. októbra 2005

o osobitnom postupe prijímania štátnych príslušníkov tretích krajín na účely vedeckého výskumu

RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o založení Európskeho spoločenstva, a najmä na jej článok 63 ods. 3 písm. a) a ods. 4,

so zreteľom na návrh Komisie,

so zreteľom na stanovisko Európskeho parlamentu ⁽¹⁾,so zreteľom na stanovisko Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru ⁽²⁾,so zreteľom na stanovisko Výboru regiónov ⁽³⁾,

keďže:

- (1) S cieľom upevňovať a štrukturovať európsku výskumnú politiku Komisia v januári 2000, považovala za potrebné vytvoriť Európsky výskumný priestor ako základný pilier budúcej činnosti Spoločenstva v tejto oblasti.
- (2) Európska Rada v Lisabone podporujúc Európsky výskumný priestor určila v marci 2000 Spoločenstvu cieľ stať sa do roku 2010 najkonkurencieschopnejšou a najdynamickejšou ekonomikou založenou na vedomostiach na svete.
- (3) Globalizácia ekonomiky vyzýva k väčšej mobilite výskumných pracovníkov uznanej šiestym rámcovým programom Európskeho spoločenstva ⁽⁴⁾, keď otvorilo svoje programy aj pre výskumných pracovníkov mimo Európskej únie.
- (4) Počet výskumných pracovníkov, ktorých bude Spoločenstvo potrebovať do roku 2010 na splnenie cieľa stanoveného v marci 2002 Európskou radou v Barcelone o investovaní 3 % HDP do výskumu, sa odhaduje na 700 000. Tento cieľ sa má dosiahnuť prostredníctvom vzájomne prepojených opatrení ako napr. zatriktívnením vedeckej kariéry pre mladých ľudí, podporou zapojenia žien do vedeckého výskumu, zvýšením možností vzdelávania a mobility vo výskume, zlepšením kariérnych vyhliadok pre výskumných

pracovníkov v Spoločenstve a sprístupnením Spoločenstva štátnym príslušníkom tretích krajín, ktorí by mohli byť prijatí na účely výskumu.

- (5) Cieľom tejto smernice je prispieť k dosiahnutiu týchto cieľov podporovaním prijímania a mobility štátnych príslušníkov z tretích krajín na pobyty na vedecké účely dlhšie ako tri mesiace s cieľom zatriktívniť Spoločenstvo pre výskumných pracovníkov z celého sveta a povýšiť jeho postavenie ako medzinárodného strediska pre výskum.
- (6) Vykonávanie tejto smernice by nemalo podporovať únik mozgov z nových alebo rozvojových krajín. Podporné opatrenia na opätovné začlenenie výskumných pracovníkov do ich krajín pôvodu, ako aj pohyb výskumných pracovníkov by sa mali prijať v partnerstve s krajinami pôvodu s cieľom zaviesť migračnú politiku.
- (7) Na dosiahnutie cieľov Lisabonského procesu je taktiež dôležité podporovať v rámci Únie mobilitu výskumných pracovníkov, ktorí sú štátnymi príslušníkmi EÚ, a najmä výskumných pracovníkov z členských štátov, ktoré pristúpili v roku 2004, na účely vykonávania vedeckého výskumu.
- (8) Vzhľadom na otvorenosť vynútenú zmenami v celosvetovej ekonomike a pravdepodobné požiadavky na dosiahnutie cieľa investovať 3 % HDP do výskumu by sa výskumní pracovníci z tretích krajín, ktorí by mohli byť oprávnení podľa smernice, mali definovať všeobecne v súlade so svojimi kvalifikáciami a výskumnými projektmi, ktoré zamýšľajú vykonávať.
- (9) Keďže úsilie, ktoré je treba vyvinúť na dosiahnutie uvedeného cieľa 3 % HDP, sa do veľkej miery týka súkromného sektora, v ktorom sa preto v nadchádzajúcich rokoch musí prijať viac výskumných pracovníkov, výskumné organizácie, ktoré by mohli byť oprávnené podľa smernice, patria do verejného aj súkromného sektora.

⁽¹⁾ Stanovisko z 12. apríla 2005 (zatiaľ neuverejnené v úradnom vestníku).

⁽²⁾ Ú. v. EÚ C 120, 20.5.2005, s. 60.

⁽³⁾ Ú. v. EÚ C 71, 22.3.2005, s. 6.

⁽⁴⁾ Rozhodnutie Európskeho parlamentu a Rady č. 1513/2002/ES z 27. júna 2002, ktoré sa týka šiesteho rámcového programu Európskeho spoločenstva v oblasti výskumu, technického rozvoja a demonštračných činností prispievajúcich k vytvoreniu Európskeho výskumného priestoru a k inovácii (2002 až 2006) (Ú. v. ES L 232, 29.8.2002, s. 1). Rozhodnutie zmenené a doplnené rozhodnutím č. 786/2004/ES (Ú. v. EÚ L 138, 30.4.2004, s. 7).

- (10) Každý členský štát by mal zabezpečiť, aby čo najobľahšie, pravidelne aktualizované informácie o výskumných organizáciách schválených podľa tejto smernice, s ktorými by mohli výskumní pracovníci uzavrieť dohodu o hostovaní a o podmienkach a postupoch na vstup a pobyt na jeho území na účely vykonávania výskumu, ako sa prijalo podľa tejto smernice, boli verejne dostupné, najmä pomocou internetu.
- (11) Je vhodné uľahčiť prijímanie výskumných pracovníkov stanovením prijímacieho postupu, ktorý nezávisí od ich právneho vzťahu s hostiteľskou výskumnou organizáciou a okrem povolenia na pobyt už nevyžaduje aj pracovné povolenie. Členské štáty by mohli uplatniť podobné pravidlá pre štátnych príslušníkov tretích krajín žiadajúcich o prijatie na účely vyučovania v zariadení poskytujúcom vyššie vzdelávanie v súlade s vnútroštátnymi právnymi predpismi alebo administratívnou praxou, v súvislosti s výskumným projektom.
- (12) Zároveň by sa mali zachovať tradičné spôsoby prijímania (ako napríklad zamestnanie a odborná stáž) najmä pre doktorandov vykonávajúcich výskum ako študenti, ktorí by mali byť vyňatí z rozsahu pôsobnosti tejto smernice a na ktorých sa vzťahuje smernica Rady 2004/114/ES z 13. decembra 2004 o podmienkach prijatia štátnych príslušníkov tretích krajín na účely štúdia, výmen žiakov, neplateného odborného vzdelávania alebo dobrovoľnej služby⁽¹⁾.
- (13) Osobitný postup pre výskumných pracovníkov sa zakladá na súčinnosti medzi výskumnými organizáciami a migračnými orgánmi v členských štátoch: výskumným organizáciám sa tým dáva kľúčová úloha v prijímacom postupe s cieľom uľahčiť a urýchliť vstup a pobyt výskumných pracovníkov z tretích krajín v Spoločenstve, pričom sa zachovávajú výhradné práva členských štátov ohľadom migračnej politiky.
- (14) Výskumné organizácie vopred schválené členskými štátmi by mali mať možnosť podpísať dohodu o hostovaní so štátnym príslušníkom tretej krajiny na účely vykonávania výskumného projektu. Ak sú splnené podmienky pre vstup a pobyt, členské štáty udelia povolenie na pobyt na základe dohody o hostovaní.
- (15) S cieľom zatriktívniť Spoločenstvo pre výskumných pracovníkov z tretích krajín, by sa im počas ich pobytu mali v mnohých oblastiach udeliť rovnaké sociálne a hospodárske práva, aké majú štátni príslušníci hostiteľského členského štátu, a možnosť vyučovať v zariadeniach poskytujúcich vyššie vzdelávanie.
- (16) Táto smernica predstavuje veľmi významné zlepšenie v oblasti sociálneho zabezpečenia, keďže zásada nediskriminácie sa uplatňuje priamo aj na osoby prichádzajúce do členského štátu priamo z tretej krajiny. Táto smernica by však nemala delegovať viac práv než sú tie, ktoré sa už poskytujú v existujúcich právnych predpisoch Spoločenstva v oblasti sociálneho zabezpečenia pre štátnych príslušníkov tretích krajín, ktorých postavenie má cezhraničné prvky medzi členskými štátmi. Táto smernica by navyše nemala udeľovať práva v súvislosti so situáciami, ktoré sú mimo rozsahu pôsobnosti právnych predpisov Spoločenstva, napríklad rodinných príslušníkov s bydliskom v tretej krajine.
- (17) Je dôležité podporovať mobilitu štátnych príslušníkov tretích krajín na účely vykonávania vedeckého výskumu ako prostriedok rozvoja a konsolidácie kontaktov a sietí medzi partnermi a stanovenie úlohy Európskeho výskumného priestoru (ERA) na celosvetovej úrovni. Výskumní pracovníci by mali mať možnosť mobility za podmienok stanovených v tejto smernici. Podmienky pre výkon mobility podľa tejto smernice by nemali mať vplyv na predpisy, ktorými sa v súčasnosti riadi uznávanie platnosti cestovných dokladov.
- (18) Osobitná pozornosť by sa mala venovať uľahčovaniu a podpore zachovania celistvosti rodín výskumných pracovníkov podľa odporúčania Rady z 12. októbra 2005 uľahčiť prijímanie štátnych príslušníkov tretích krajín s cieľom vykonávať vedecký výskum v Európskom spoločenstve⁽²⁾.
- (19) S cieľom zachovať celistvosť rodiny a umožniť mobilitu by rodinní príslušníci mali mať možnosť pripojiť sa k výskumnému pracovníkovi v inom členskom štáte za podmienok určených vnútroštátnymi právnymi predpismi tohto členského štátu vrátane jeho záväzkov vyplývajúcich z dvojstranných alebo mnohostranných dohôd.
- (20) Držiteľom povolení na pobyt by malo byť v zásade umožnené predkladať žiadosť o udelenie povolenia na pobyt, pričom by zostávali na území príslušného členského štátu.
- (21) Členské štáty by mali mať právo vyberať od žiadateľov poplatok za spracovanie žiadosti o povolenie na pobyt.

(1) Ú. v. EÚ L 375, 23.12.2004, s. 12.

(2) Pozri stranu 26 tohto úradného vestníka.

- (22) Táto smernica by za žiadnych okolností nemala mať vplyv na uplatňovanie nariadenia Rady (ES) č. 1030/2002 z 13. júna 2002, ktorým sa stanovuje jednotný formát povolení na pobyt pre štátnych príslušníkov tretích štátov ⁽¹⁾.
- (23) Ciele tejto smernice, najmä zavedenie osobitného prijímacieho postupu a prijatie podmienok vstupu a pobytu, uplatňovaných voči štátnym príslušníkom tretích krajín pri pobyte dlhšom ako tri mesiace v členských štátoch na účely vedenia výskumného projektu na základe dohody o hostovaní s výskumnou organizáciou, nie je možné uspokojivo dosiahnuť na úrovni samotných členských štátov, najmä pokiaľ ide o zabezpečenie mobility medzi členskými štátmi, a preto ich možno lepšie dosiahnuť na úrovni Spoločenstva. Komisia je preto oprávnená prijať opatrenia v súlade so zásadou subsidiarity stanovenou v článku 5 zmluvy. V súlade so zásadou proporcionality ustanovenou v uvedenom článku táto smernica neprekračuje rámec toho, čo je potrebné na dosiahnutie uvedených cieľov.
- (24) Členské štáty by mali uviesť do platnosti ustanovenia tejto smernice bez diskriminácie založenej na pohlaví, rase, farbe pleti, etnickom alebo sociálnom pôvode, genetických vlastnostiach, jazyku, náboženskom vyznaní alebo viere, politických alebo iných názoroch, príslušnosti k národnostnej menšine, majetku, pôvode, postihnutí, veku alebo sexuálnej orientácii.
- (25) Táto smernica rešpektuje základné práva a dodržiava zásady uznané najmä Chartou základných práv Európskej únie.
- (26) V súlade s odsekom 34 Medzinštitucionálnej dohody o lepšom zákonodarstve sa členské štáty podporia, aby vypracovali pre seba a v záujme Spoločenstva vlastné tabuľky, v ktorých bude podľa možnosti vysvetlený vzájomný vzťah medzi touto smernicou a transpozičnými opatreniami, a uverejnili ich.
- (27) V súlade s článkom 3 Protokolu o postavení Spojeného kráľovstva a Írska pripojeného k Zmluve o Európskej únii a k Zmluve o založení Európskeho spoločenstva Írsko oznámilo listom z 1. júla 2004 svoju vôľu zúčastniť sa na prijatí a uplatňovaní tejto smernice.
- (28) V súlade s článkami 1 a 2 Protokolu o postavení Spojeného kráľovstva a Írska, pripojeného k Zmluve o Európskej únii a Zmluve o založení Európskeho

spoločenstva, a bez toho, aby bol dotknutý článok 4 uvedeného protokolu, Spojené kráľovstvo sa nezúčastňuje na prijatí tejto smernice a nie je viazané jej uplatňovaním, ani jej nepodlieha.

- (29) V súlade s článkami 1 a 2 Protokolu o postavení Dánska pripojeného k Zmluve o Európskej únii a k Zmluve o založení Európskeho spoločenstva Dánsko sa nezúčastňuje prijímania tejto smernice a nie je ňou viazané, ani nepodlieha jej uplatňovaniu,

PRIJALA TÚTO SMERNICU:

KAPITOLA I

VŠEOBECNÉ USTANOVENIA

Článok 1

Účel

Táto smernica stanovuje podmienky pre prijímanie výskumných pracovníkov z tretích krajín do členských štátov na viac než tri mesiace na účely vykonávania výskumného projektu podľa dohôd o hostovaní s výskumnými organizáciami.

Článok 2

Vymedzenie pojmov

Na účely tejto smernice:

- „štátny príslušník tretej krajiny“ je každá osoba, ktorá nie je občanom Únie v zmysle článku 17 ods. 1 zmluvy;
- „výskum“ je tvorivá, systematicky vykonávaná práca s cieľom rozšíriť vedomosti, vrátane vedomostí o človeku, kultúre a spoločnosti, a využívanie týchto vedomostí na odvodenie nových aplikácií;
- „výskumná organizácia“ je každá verejná alebo súkromná organizácia, ktorá vykonáva výskum a ktorej udelil súhlas členský štát na účely tejto smernice v súlade so svojimi právnymi predpismi alebo administratívnou praxou;
- „výskumný pracovník“ je štátny príslušník tretej krajiny, ktorý má primeranú kvalifikáciu vyššieho vzdelania umožňujúceho prístup k doktorandským programom, vybraný výskumnou organizáciou na vykonávanie výskumného projektu, na ktorý sa spravidla vyžaduje vyššie uvedená kvalifikácia;

⁽¹⁾ Ú. v. ES L 157, 15.6.2002, s. 1.

- e) „povolenie na pobyt“ je každé povolenie udelené orgánmi členského štátu, do ktorého vyznačili „výskumný pracovník“ a ktoré štátnemu príslušníkovi tretej krajiny umožňuje legálny pobyt na území členského štátu v súlade s článkom 1 ods. 2 písm. a) nariadenia (ES) č. 1030/2002.

Článok 3

Rozsah pôsobnosti

1. Táto smernica sa vzťahuje na štátnych príslušníkov tretích krajín, ktorí žiadajú o prijatie na územie členského štátu na účely vykonávania výskumného projektu.
2. Táto smernica sa nevzťahuje na:
 - a) štátnych príslušníkov tretích krajín, ktorí sa zdržiavajú v členskom štáte ako žiadatelia o medzinárodnú ochranu alebo v rámci režimu dočasnej ochrany;
 - b) štátnych príslušníkov tretích krajín, ktorí žiadajú o udelenie povolenia na pobyt v členskom štáte ako študenti v zmysle smernice 2004/114/ES s cieľom vykonávať výskum vedúci k získaniu doktorátu;
 - c) štátnych príslušníkov tretích krajín, ktorých vyhostenie bolo odložené zo skutkových alebo právnych dôvodov;
 - d) výskumných pracovníkov vyslaných výskumnou organizáciou do inej výskumnej organizácie v inom členskom štáte.

Článok 4

Výhodnejšie ustanovenia

1. Touto smernicou nie sú dotknuté výhodnejšie ustanovenia:
 - a) dvojstranných alebo mnohostranných dohôd uzavretých medzi Spoločenstvom alebo Spoločenstvom a jeho členskými štátmi na jednej strane a jednou alebo viacerými tretími krajinami na strane druhej;
 - b) dvojstranných alebo mnohostranných dohôd uzavretých medzi jedným alebo viacerými členskými štátmi a jednou alebo viacerými tretími krajinami.

2. Táto smernica nemá vplyv na právo členských štátov prijať alebo zachovať ustanovenia výhodnejšie pre osoby, na ktoré sa táto smernica vzťahuje.

KAPITOLA II

VÝSKUMNÉ ORGANIZÁCIE

Článok 5

Súhlas

1. Každý výskumnej organizácii, ktorá chce byť hosťiteľom výskumného pracovníka na základe prijímacieho postupu stanoveného v tejto smernici, príslušný členský štát najprv udelí súhlas na tento účel.
2. Udeľovanie súhlasu výskumným organizáciám je v súlade s postupmi stanovenými vo vnútroštátnych právnych predpisoch alebo administratívnej praxe členských štátov. Žiadosti o udelenie súhlasu podávajú verejné a súkromné organizácie v súlade s týmito postupmi a tieto žiadosti sú založené, podľa potreby, na ich úlohách vyplývajúcich z ich štatútu alebo podnikateľských cieľov a na dôkaze, že vykonáva výskum.

Súhlas sa udeľuje výskumnej organizácii najmenej na obdobie piatich rokov. Vo výnimočných prípadoch môžu členské štáty udeliť súhlas na kratšie obdobie.

3. Členské štáty môžu v súlade s vnútroštátnym právnymi predpismi vyžadovať písomný záväzok výskumnej organizácie, že v prípadoch, keď výskumný pracovník zostane nelegálne na území príslušného členského štátu, uvedená organizácia zodpovedá za úhradu nákladov súvisiacich s jeho/jej pobytom a návratom, vynaložených z verejných finančných prostriedkov. Finančná zodpovednosť výskumnej organizácie sa skončí najneskôr 6 mesiacov po ukončení platnosti dohody o hostovaní.

4. Členské štáty môžu stanoviť, že do dvoch mesiacov od ukončenia platnosti danej dohody o hostovaní poskytne organizácia, ktorej bol udelený súhlas príslušným orgánom menovaným na tento účel členskými štátmi, potvrdenie, že sa vykonala práca v každom výskumnom projekte, v súvislosti s ktorým bola podpísaná dohoda o hostovaní podľa článku 6.

5. Príslušné orgány v každom členskom štáte uverejňujú a pravidelne aktualizujú zoznamy výskumných organizácií, ktorým bol udelený súhlas na účely tejto smernice.

6. Členský štát môže okrem iných opatrení zamietnuť obnovenie súhlasu výskumnej organizácii alebo rozhodnúť o jeho odobratí výskumnej organizácii, ktorá viac nespĺňa podmienky stanovené v odsekoch 2, 3 a 4, alebo v prípadoch, ak sa súhlas získal podvodom alebo ak výskumná organizácia podpísala dohodu o hostovaní so štátnym príslušníkom tretej krajiny podvodným alebo nedbanlivým spôsobom. Ak sa súhlas zamietol alebo odobral, príslušná organizácia môže dostať zákaz opätovne žiadať o udelenie súhlasu až do piatich rokov od dátumu uverejnenia rozhodnutia o odobratí alebo neobnovení.

7. Členské štáty môžu vo svojich vnútroštátnych právnych predpisoch stanoviť dôsledky odobratia súhlasu alebo zamietnutia obnovenia súhlasu pre existujúce dohody o hostovaní uzavreté v súlade s článkom 6, ako aj dôsledky pre povolenia na pobyt príslušných výskumných pracovníkov.

Článok 6

Dohoda o hostovaní

1. Výskumná organizácia, ktorá chce byť hositeľom výskumného pracovníka, s ním podpíše dohodu o hostovaní, ktorou sa výskumný pracovník zaväzuje vykonať výskumný projekt a organizácia sa zaväzuje byť hositeľom výskumného pracovníka na tento účel bez toho, aby bol dotknutý článok 7.

2. Výskumné organizácie môžu podpísať dohody o hostovaní, len ak sú splnené tieto podmienky:

- a) výskumný projekt prijali príslušné orgány v organizácii po preskúmaní:
 - i) účelu a doby trvania výskumu a dostupnosti potrebných finančných zdrojov na jeho vykonanie;
 - ii) kvalifikácií výskumného pracovníka vzhľadom na ciele výskumu, čo je doložené overenou kópiou jeho/jej kvalifikácie v súlade s článkom 2 písm. d);
- b) počas svojho pobytu má výskumný pracovník dostatočné mesačné zdroje na úhradu svojich výdavkov a na cestovné náklady na spätnú cestu v súlade s minimálnou sumou uverejnenou na tento účel členským štátom bez toho, aby sa musel obrátiť na systém sociálnej pomoci daného členského štátu;
- c) výskumný pracovník má počas svojho pobytu nemocenské poistenie všetkých rizík, ktoré spravidla majú štátni príslušníci príslušného členského štátu;

d) dohoda o hostovaní stanoví právny vzťah a pracovné podmienky výskumných pracovníkov.

3. Keď sa podpíše dohoda o hostovaní, od výskumnej organizácie sa môže v súlade s vnútroštátnymi právnymi predpismi žiadať, aby výskumnému pracovníkovi poskytla samostatné vyhlásenie o prebratí finančnej zodpovednosti za náklady v zmysle článku 5 ods. 3.

4. Dohoda o hostovaní automaticky zaniká, ak výskumný pracovník nie je prijatý alebo ak sa ukončí právny vzťah medzi výskumným pracovníkom a výskumnou organizáciou.

5. Výskumné organizácie bezodkladne informujú orgány menované na tento účel členskými štátmi o každej udalosti, ktorá by mohla zabrániť vykonávaniu dohody o hostovaní.

KAPITOLA III

PRIJÍMANIE VÝSKUMNÝCH PRACOVNÍKOV

Článok 7

Podmienky prijímania

1. Štátny príslušník tretej krajiny, ktorý žiada o prijatie na účely ustanovené v tejto smernici:

- a) predloží platný cestovný doklad, ako je stanovené vo vnútroštátnych právnych predpisoch. Členské štáty môžu požadovať, aby bol cestovný doklad platný minimálne po dobu platnosti povolenia na pobyt;
- b) predloží dohodu o hostovaní podpísanú výskumnou organizáciou v súlade s článkom 6 ods. 2, a
- c) ak je to vhodné, predloží vyhlásenie o finančnej zodpovednosti vydané výskumnou organizáciou v súlade s článkom 6 ods. 3, a
- d) nepredstavuje ohrozenie verejného poriadku, vnútornej bezpečnosti alebo verejného zdravia.

Členské štáty skontrolujú splnenie všetkých podmienok uvedených v písmenách a), b), c) a d).

2. Členské štáty môžu skontrolovať aj podmienky, na základe ktorých je dohoda o hostovaní založená a uzatvorená.

3. Ak sa kontroly uvedené v odsekoch 1 a 2 uzatvoria s pozitívnym výsledkom, výskumní pracovníci sú prijatí na územie členských štátov s cieľom plniť dohodu o hostovaní.

Článok 8

Doba platnosti povolenia na pobyt

Členské štáty udelia povolenie na pobyt na dobu minimálne jedného roka a obnovia ho, ak sú stále splnené podmienky ustanovené v článkoch 6 a 7. Ak je výskumný projekt naplánovaný tak, že má trvať menej ako jeden rok, povolenie na pobyt sa udelí na dobu trvania projektu.

Článok 9

Rodinní príslušníci

1. Ak sa členský štát rozhodne udeliť povolenie na pobyt rodinným príslušníkom výskumného pracovníka, doba platnosti ich povolenia na pobyt je rovnaká ako doba platnosti povolenia na pobyt udeleného výskumnému pracovníkovi, pokiaľ tak umožňuje platnosť ich cestovných dokladov. V riadne odôvodnených prípadoch sa doba platnosti povolenia na pobyt rodinného príslušníka výskumného pracovníka môže skrátiť.

2. Udelenie povolenia na pobyt rodinným príslušníkom výskumného pracovníka prijatého členským štátom nezávisí od požiadavky minimálnej doby pobytu výskumného pracovníka.

Článok 10

Zrušenie alebo neobnovenie povolenia na pobyt

1. Členské štáty môžu zrušiť alebo neobnoviť povolenie na pobyt udelené na základe tejto smernice, ak bolo získané podvodom alebo ak sa javí, že držiteľ nespĺňa alebo už nespĺňa podmienky vstupu a pobytu stanovené v článku 6 a 7, alebo pobyt využíva na iné účely než sú tie, na ktoré mu bolo udelené povolenie na pobyt.

2. Členské štáty môžu zrušiť alebo neobnoviť povolenie na pobyt z dôvodov verejného poriadku, vnútornej bezpečnosti alebo verejného zdravia.

KAPITOLA IV

PRÁVA VÝSKUMNÝCH PRACOVNÍKOV

Článok 11

Vyučovanie

1. Výskumní pracovníci prijatí podľa tejto smernice môžu vyučovať v súlade s vnútroštátnymi právnymi predpismi.

2. Členské štáty môžu stanoviť maximálny počet hodín alebo dní výučbovej činnosti.

Článok 12

Rovnosť zaobchádzania

Držitelia povolenia na pobyt majú právo, aby sa s nimi zaobchádzalo rovnako ako so štátnymi príslušníkmi, pokiaľ ide o:

- a) uznanie diplomov, osvedčení a ostatných odborných kvalifikácií v súlade s príslušnými vnútroštátnymi postupmi;
- b) pracovné podmienky vrátane podmienok odmeňovania a prepúšťania;
- c) oblasti sociálneho zabezpečenia, ako sú vymedzené v nariadení Rady (EHS) č. 1408/71 zo 14. júna 1971 o uplatňovaní systémov sociálneho zabezpečenia na zamestnancov a ich rodiny, ktorí sa pohybujú rámci Spoločenstva ⁽¹⁾. Osobitné ustanovenia v prílohe k nariadeniu Rady (ES) č. 859/2003 zo 14. mája 2003, ktorými sa rozširujú ustanovenia nariadenia (EHS) č. 1408/71 a nariadenia (EHS) č. 574/72 na štátnych príslušníkov tretích krajín, na ktorých sa doteraz tieto ustanovenia nevzťahujú výhradne z dôvodu ich štátnej príslušnosti ⁽²⁾, sa uplatnia primerane;
- d) daňové úľavy;
- e) prístup k tovarom a službám a poskytovaniu tovarov a služieb, ktoré sú k dispozícii verejnosti.

Článok 13

Mobilita medzi členskými štátmi

1. Štátny príslušník tretej krajiny, ktorý bol prijatý ako výskumný pracovník podľa tejto smernice, má možnosť vykonať časť svojho výskumu v inom členskom štáte za podmienok stanovených v tomto článku.

⁽¹⁾ Ú. v. ES L 149, 5.7.1971, s. 2. Nariadenie naposledy zmenené a doplnené nariadením Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 647/2005 (Ú. v. EÚ L 117, 4.5.2005, s. 1).

⁽²⁾ Ú. v. EÚ L 124, 20.5.2003, s. 1.

2. Ak sa výskumný pracovník zdržiava v inom členskom štáte po dobu do troch mesiacov, výskum sa môže vykonávať na základe dohody o hostovaní uzavretej v prvom členskom štáte za predpokladu, že bude mať dostatok zdrojov v druhom členskom štáte a nepredstavuje ohrozenie verejného poriadku, vnútornej bezpečnosti alebo verejného zdravia v druhom členskom štáte.

3. Ak sa výskumný pracovník zdržiava v inom členskom štáte dlhšie ako tri mesiace, členský štát môže vyžadovať novú dohodu o hostovaní na vykonávanie výskumu v tomto členskom štáte. V každom prípade sa v súvislosti s príslušným členským štátom musia splniť podmienky stanovené v článku 6 a 7.

4. Ak príslušné právne predpisy stanovujú požiadavku víza alebo povolenia na pobyt pre mobilitu, toto vízum alebo povolenie sa udeľ včas v lehote, ktorá nebráni vykonávaniu výskumu, pričom príslušným orgánom zostane dostatočný čas na spracovanie žiadosti.

5. Členské štáty nevyžadujú, aby výskumní pracovníci opustili ich územie s cieľom predložiť žiadosti o víza alebo o udelenie povolenia na pobyt.

KAPITOLA V

POSTUP A TRANSPARENTNOSŤ

Článok 14

Žiadosti o prijatie

1. Členské štáty určia, či žiadosti o udelenie povolenia na pobyt má podať výskumný pracovník alebo príslušná výskumná organizácia.

2. Žiadosť sa posúdi a preskúma, keď má príslušný štátny príslušník tretej krajiny pobyt mimo územia členských štátov, do ktorých chce byť prijatý.

3. Členské štáty môžu, v súlade so svojimi vnútroštátnymi právnymi predpismi, prijať predloženú žiadosť, keď je už príslušný štátny príslušník tretej krajiny na ich území.

4. Príslušný členský štát poskytne štátnemu príslušníkovi tretej krajiny, ktorý predložil žiadosť a ktorý spĺňa podmienky článku 6 a 7, všetky možnosti na získanie potrebných víz.

Článok 15

Procedurálne záruky

1. Príslušné orgány členských štátov rozhodnú o skompletizovanej žiadosti čo najskôr a podľa potreby stanovujú zrýchlené postupy.

2. Ak sú informácie poskytnuté na podloženie žiadosti nedostatočné, môže sa posúdenie žiadosti odložiť a príslušné orgány informujú žiadateľa o všetkých ďalších informáciách, ktoré potrebujú.

3. Každé rozhodnutie, ktorým sa zamietajú žiadosti o udelenie povolenia na pobyt, sa oznámi príslušnému štátnemu príslušníkovi tretej krajiny v súlade s postupmi oznamovania podľa príslušných vnútroštátnych právnych predpisov. V oznámení sa stanovujú možné dostupné postupy nápravy a lehota, v ktorej možno konať.

4. Ak je žiadosť zamietnutá alebo ak je povolenie na pobyt udelené v súlade s touto smernicou zrušené, má príslušná osoba právo podať opravný prostriedok na orgáne príslušného členského štátu.

KAPITOLA VI

ZÁVEREČNÉ USTANOVENIA

Článok 16

Správy

Pravidelne a prvýkrát najneskôr tri roky po nadobudnutí účinnosti tejto smernice Komisia predloží Európskemu parlamentu a Rade správu o uplatňovaní tejto smernice v členských štátoch a navrhne potrebné zmeny a doplnenia.

Článok 17

Transpozícia

1. Členské štáty uvedú do účinnosti zákony, iné právne predpisy a správne opatrenia potrebné na dosiahnutie súladu s touto smernicou do 12. októbra 2005.

Členské štáty uvedú priamo v prijatých ustanoveniach alebo pri ich úradnom uverejnení odkaz na túto smernicu. Podrobnosti o odkaze upravia členské štáty.

2. Členské štáty oznámia Komisii znenie hlavných ustanovení vnútroštátnych právnych predpisov, ktoré prijímú v oblasti pôsobnosti tejto smernice.

Článok 18

Odchylné od ustanovení uvedených v kapitole III členské štáty nie sú povinné udeľovať po uplynutí dátumu uvedeného v článku 17 ods. 1 povolenia v súlade s touto smernicou vo forme povolení na pobyt na obdobie do dvoch rokov.

Článok 19

Nič v tejto smernici nemá vplyv na právo Írska zachovať si dojednania spoločnej oblasti cestovania uvedené v protokole pripojeného Amsterdamskou zmluvou k Zmluve o Európskej únii a k Zmluve o založení Európskeho spoločenstva o uplatňovaní určitých aspektov článku 14 Zmluvy o založení Európskeho spoločenstva pre Spojené kráľovstvo a Írsko.

Článok 20

Nadobudnutie účinnosti

Táto smernica nadobúda účinnosť dvadsiatym dňom po jej uverejnení v *Úradnom vestníku Európskej únie*.

Článok 21

Adresáti

Táto smernica je určená členským štátom v súlade so Zmluvou o založení Európskeho spoločenstva.

V Luxemburgu 12. októbra 2005.

Za Radu
predseda
C.CLARKE

II

(Akty, ktorých uverejnenie nie je povinné)

EURÓPSKY PARLAMENT A RADA

ODPORÚČANIE EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY

z 28. septembra 2005

o uľahčení vydávania jednotných krátkodobých víz členskými štátmi výskumným pracovníkom z tretích krajín, ktorí sa pohybujú v Spoločenstve s cieľom uskutočňovať vedecký výskum

(2005/761/ES)

EURÓPSKY PARLAMENT A RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o založení Európskeho spoločenstva, a najmä na jej článok 62 ods. 2 písm. b) bod ii),

so zreteľom na návrh Komisie,

so zreteľom na stanovisko Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru ⁽¹⁾,

so zreteľom na stanovisko Výboru regiónov ⁽²⁾,

konajúc v súlade s postupom ustanoveným v článku 251 zmluvy ⁽³⁾,

keďže:

- (1) Na účely konsolidácie a reštrukturalizácie európskej politiky v oblasti výskumu Komisia vo svojom oznámení pod názvom „Smerom k európskemu výskumnému priestoru“ z 18. januára 2000 uviedla, že je potrebné vytvoriť európsky výskumný priestor ako ústrednú časť budúcich opatrení Spoločenstva v tejto oblasti.

- (2) Európska rada na svojom zasadnutí 23. a 24. marca 2000 v Lisabone zdôraznila význam európskeho výskumného priestoru a určila Spoločenstvu cieľ stať sa do roku 2010 najkonkurenčnejšou, najdynamickejšou a na vedomostiach založenou ekonomikou na svete.

- (3) Globalizácia ekonomiky si vyžaduje väčšiu mobilitu výskumných pracovníkov, čo uznal šiesty rámcový program Spoločenstva pre výskum ⁽⁴⁾, keď svoje programy sprístupnil výskumným pracovníkom z tretích krajín ešte vo väčšom rozsahu.

- (4) Počet výskumných pracovníkov, ktorých Spoločenstvo bude potrebovať na splnenie cieľa stanoveného Európskou radou na svojom zasadnutí 15. a 16. marca 2002 v Barcelone, investovať 3 % HDP do výskumu, sa hodnotí na 700 000 osôb. Tento cieľ by sa mal uskutočniť prostredníctvom súboru navzájom prepojených opatrení, ako je zvýšenie príťažlivosti vedeckých kariér pre mladých ľudí, podpora účasti žien na vedeckom výskume, rast možností vzdelávania a mobility vo výskume, zlepšovanie perspektív kariéry výskumných pracovníkov v rámci Spoločenstva a otvorenosť Spoločenstva pre štátnych príslušníkov tretích krajín, ktorým by sa mohol umožniť vstup a pohyb v spoločnom priestore na účely výskumu.

⁽¹⁾ Ú. v. EÚ C 120, 20.5.2005, s. 60.

⁽²⁾ Ú. v. EÚ C 71, 22.3.2005, s. 6.

⁽³⁾ Stanovisko Európskeho parlamentu z 12. apríla 2005 (zatiaľ neuverejnené v úradnom vestníku) a rozhodnutie Rady z 18. júla 2005.

⁽⁴⁾ Rozhodnutie Európskeho parlamentu a Rady č. 1513/2002/ES z 27. júna 2002, ktoré sa týka šiesteho rámcového programu Európskeho spoločenstva v oblasti výskumu, technického rozvoja a demonstračných činností prispievajúcich k vytvoreniu európskeho výskumného priestoru a k inovácii (2002 až 2006) (Ú. v. ES L 232, 29.8.2002, s. 1). Rozhodnutie zmenené a doplnené rozhodnutím č. 786/2004/ES (Ú. v. EÚ L 138, 30.4.2004, s. 7).

- (5) Aby členské štáty boli konkurencieschopné a atraktívne na medzinárodnej úrovni, mali by prijať potrebné kroky na uľahčenie vstupu výskumných pracovníkov do Spoločenstva a pohybu v ňom na krátke obdobie.
- (6) Členské štáty by sa mali zaviazat', že budú výskumných pracovníkov z tretích krajín, ktorí podliehajú vízovej povinnosti na krátkodobé pobyty podľa nariadenia (ES) č. 539/2001⁽¹⁾, na účely postupov pri vydávaní krátkodobých víz považovať za ľudí konajúcich v dobrej viere a rozšíria na nich výhody stanovené v *acquis communautaire*.
- (7) Mali by sa prijať opatrenia na výmenu informácií a najvhodnejších postupov s cieľom zdokonaľiť postupy pri vydávaní krátkodobých víz výskumným pracovníkom.
- (8) Toto odporúčanie rešpektuje základné práva a dodržiava zásady ustanovené najmä v Charte základných práv Európskej únie.
- (9) V súlade s článkami 1 a 2 Protokolu o postavení Dánska, ktorý je pripojený k Zmluve o Európskej únii a k Zmluve o založení Európskeho spoločenstva, Dánsko sa nezúčastňuje na prijímaní tohto odporúčania a nie je ním dotknuté. Keďže toto odporúčanie je založené na schengenskom *acquis*, podľa ustanovení hlavy IV tretej časti Zmluvy o založení Európskeho spoločenstva sa Dánsko v súlade s článkom 5 uvedeného protokolu rozhodne v období šiestich mesiacov po prijatí tohto odporúčania Európskym parlamentom a Radou, či ho bude implementovať do svojho vnútroštátneho práva.
- (10) Toto odporúčanie rozvíja ustanovenia schengenského *acquis*, na ktorom sa nezúčastňuje Spojené kráľovstvo, v súlade s rozhodnutím Rady 2000/365/ES z 29. mája 2000, ktoré sa týka požiadavky Spojeného kráľovstva Veľkej Británie a Severného Írska zúčastňovať sa na niektorých ustanoveniach schengenského *acquis*⁽²⁾; Spojené kráľovstvo sa preto nezúčastňuje na jeho prijímaní a nie je ním dotknuté.
- (11) Toto odporúčanie rozvíja ustanovenia schengenského *acquis*, na ktorom sa nezúčastňuje Írsko, v súlade s rozhodnutím Rady 2002/192/ES z 28. februára 2002 o požiadavke Írska zúčastňovať sa na niektorých ustanoveniach schengenského *acquis*⁽³⁾; Írsko sa preto nezúčastňuje na jeho prijímaní a nie je ním dotknuté.
- (12) Pokiaľ ide o Island a Nórsko, toto odporúčanie rozvíja ustanovenia schengenského *acquis* v zmysle dohody uzavretej Radou Európskej únie a Islandskou republikou a Nórskym kráľovstvom o pridružení týchto dvoch štátov k vykonávaniu, uplatňovaniu a rozvíjaniu schengenského *acquis*⁽⁴⁾, ktoré patrí do oblasti uvedenej v článku 1 bode B rozhodnutia Rady 1999/437/ES zo 17. mája 1999 o určitých vykonávacích predpisoch k dohode⁽⁵⁾.
- (13) Pokiaľ ide o Švajčiarsko, toto odporúčanie rozvíja ustanovenia schengenského *acquis* v zmysle dohody podpísanej medzi Európskou úniou, Európskym spoločenstvom a Švajčiarskou konfederáciou o pridružení Švajčiarskej konfederácie k vykonávaniu, uplatňovaniu a rozvoju schengenského *acquis*, ktoré patrí do oblasti uvedenej v článku 1 bode B rozhodnutia 1999/437/ES v spojení s článkom 4 ods. 1 rozhodnutia Rady 2004/849/ES⁽⁶⁾ a rozhodnutia Rady 2004/860/ES⁽⁷⁾ o podpísaní tejto dohody v mene Európskej únie a o podpísaní tejto dohody v mene Európskeho spoločenstva a o predbežnom uplatňovaní jej určitých ustanovení.
- (14) Toto odporúčanie predstavuje akt, ktorý je založený na schengenskom *acquis* alebo s ním inak súvisí v zmysle článku 3 ods. 2 Aktu o pristúpení z roku 2003.
- (15) Cieľom tohto odporúčania je aj poskytnutie flexibilného nástroja výskumným pracovníkom, ktorí si želajú udržiavať pracovný vzťah s organizáciou v ich krajine pôvodu (napríklad tak, že každý semester strávia obdobie v dĺžke do troch mesiacov v európskej hosťovskej výskumnej organizácii, nachádzajúcej sa v spoločnom priestore, a súčasne budú naďalej zvyšok času pracovať vo výskumnej organizácii v krajine pôvodu),

(¹) Nariadenie Rady (ES) č. 539/2001 z 15. marca 2001, uvádzajúce zoznam tretích krajín, ktorých štátni príslušníci musia mať víza pri prekračovaní vonkajších hraníc členských štátov, a krajín, ktorých štátni príslušníci sú oslobodení od tejto povinnosti (Ú. v. ES L 81, 21.3.2001, s. 1). Nariadenie naposledy zmenené a doplnené nariadením (ES) č. 851/2005 (Ú. v. EÚ L 141, 4.6.2005, s. 3).

(²) Ú. v. ES L 131, 1.6.2000, s. 43.

(³) Ú. v. ES L 64, 7.3.2002, s. 20.

(⁴) Ú. v. ES L 176, 10.7.1999, s. 36.

(⁵) Ú. v. ES L 176, 10.7.1999, s. 31.

(⁶) Ú. v. EÚ L 368, 15.12.2004, s. 26.

(⁷) Ú. v. EÚ L 370, 17.12.2004, s. 78.

TÝMTO ODPORÚČA ČLENSKÝM ŠTÁTOM:

1. uľahčiť vydávanie víz zaviazaním sa urýchliť preskúmanie žiadostí o víza predložených výskumnými pracovníkmi z tretích krajín, ktorí podliehajú vízovej povinnosti podľa nariadenia (ES) č. 539/2001;
2. podporovať medzinárodnú mobilitu výskumných pracovníkov z tretích krajín, ktorí potrebujú často cestovať v rámci Európskej únie, tým, že sa im budú vydávať víza s viacnásobným vstupom. Pri určovaní lehoty platnosti víz by členské štáty mali brať do úvahy dĺžku trvania výskumných programov, na ktorých sa výskumní pracovníci zúčastňujú;
3. zaviazať sa, že uľahčia schválenie harmonizovaného prístupu k podporným dôkazom, ktoré musia výskumní pracovníci priložiť k žiadosti o víza. O tejto otázke by mali konzultovať s uznávanými výskumnými organizáciami;
4. podporovať vydávanie víz výskumným pracovníkom bez správnych poplatkov v súlade s pravidlami stanovenými v *acquis communautaire*;
5. brať do úvahy cieľ uľahčenia vydávania víz výskumným pracovníkom z tretích krajín pri zapojení sa do miestnej konzulárnej spolupráce s cieľom podporiť výmenu najvhodnejších postupov;
6. zaviazať sa, že Komisii predložia informácie o najvhodnejších postupoch prijatých na uľahčenie vydávania jednotných víz výskumným pracovníkom, aby Komisia mohla vyhodnotiť dosiahnuté pokroky, do 28. septembra 2006. So zreteľom na prijatie alebo neprijatie smernice o osobitnom postupe prijímania štátnych príslušníkov z tretích krajín na účely vedeckého výskumu ⁽¹⁾ a na výsledok hodnotenia mala by sa preskúmať možnosť začlenenia ustanovení tohto odporúčania do zodpovedajúceho právne záväzného predpisu.

V Štrasburgu 28. septembra 2005

Za Európsky parlament
predseda

J. BORRELL FONTELLES

Za Radu
predseda

D. ALEXANDER

⁽¹⁾ Pozri stranu 15 tohto úradného vestníka.

RADA

ODPORÚČANIE RADY

z 12. októbra 2005

uľahčiť prijímanie štátnych príslušníkov tretích krajín s cieľom vykonávať vedecký výskum v Európskom spoločenstve

(2005/762/ES)

RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o založení Európskeho spoločenstva, a najmä na jej článok 63,

so zreteľom na návrh Komisie,

so zreteľom na stanovisko Európskeho parlamentu ⁽¹⁾,so zreteľom na stanovisko Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru ⁽²⁾,so zreteľom na stanovisko Výboru regiónov ⁽³⁾,

keďže:

(1) S cieľom upevňovať a štrukturalizovať európsku výskumnú politiku Komisia v januári 2000 považovala za potrebné vytvoriť Európsky výskumný priestor ako základný pilier budúcej činnosti Spoločenstva v tejto oblasti.

⁽¹⁾ Stanovisko z 12. apríla 2005 (zatiaľ neuverejnené v úradnom vestníku).

⁽²⁾ Ú. v. EÚ C 120, 20.5.2005, s. 60.

⁽³⁾ Ú. v. EÚ C 71, 22.3.2005, s. 6.

(2) Európska Rada v Lisabone, podporujúc Európsky výskumný priestor, určila v marci 2000 Spoločenstvu cieľ stať sa do roku 2010 najkonkurencieschopnejšou a najdynamickejšou ekonomikou založenou na vedomostiach na svete.

(3) Globalizácia ekonomiky vyzýva k väčšej mobilite výskumných pracovníkov uznanej šiestym rámcovým programom Európskeho spoločenstva ⁽⁴⁾, keď otvoril svoje programy aj pre výskumných pracovníkov mimo Európskej únie.

(4) Počet výskumných pracovníkov, ktorých bude Spoločenstvo potrebovať do roku 2010 na splnenie cieľa stanoveného v marci 2002 Európskou radou v Barcelone o investovaní 3 % HDP do výskumu, sa odhaduje na 700 000. Tento cieľ sa má dosiahnuť prostredníctvom vzájomne prepojených opatrení, ako napr. zatriaktívením vedeckej kariéry pre mladých ľudí, podporou zapojenia žien do vedeckého výskumu, zvýšením možností vzdelávania a mobility vo výskume, zlepšením kariérnych vyhliadok pre výskumných pracovníkov v Spoločenstve a sprístupnením Spoločenstva štátnym príslušníkom tretích krajín, ktorí by mohli byť prijatí na účely výskumu.

⁽⁴⁾ Rozhodnutie Európskeho parlamentu a Rady č. 1513/2002/ES z 27. júna 2002, ktoré sa týka šiesteho rámcového programu Európskeho spoločenstva v oblasti výskumu, technického rozvoja a demonstračných činností prispievajúcich k vytvoreniu Európskeho výskumného priestoru a k inovácii (2002 až 2006) (Ú. v. ES L 232, 29.8.2002, s. 1). Rozhodnutie zmenené a doplnené rozhodnutím č. 786/2004/ES (Ú. v. EÚ L 138, 30.4.2004, s. 7).

- (5) V očakávaní implementácie smernice Rady 2005/71/ES z 12. októbra 2005 o osobitnom postupe prijímania štátnych príslušníkov tretích krajín na účely vedeckého výskumu ⁽¹⁾, toto odporúčanie vyzýva členské štáty, aby už teraz uľahčili prijímanie týchto jednotlivcov.
- (6) V dôsledku nedostatku výskumných pracovníkov v Spoločenstve a potreby uľahčiť ich prijímanie by sa mali podniknúť kroky na podporu prístupu k výskumným miestam na trhu práce napríklad tým, že sa nebudú požadovať pracovné povolenia.
- (7) S cieľom dosiahnuť konkurencieschopnosť a príťažlivosť na medzinárodnej úrovni by členské štáty mali zjednodušiť a zrýchliť svoje postupy pre udeľovanie a obnovovanie víz a povolení na pobyt pre výskumných pracovníkov.
- (8) Vykonávanie tohto odporúčania by nemalo podporovať únik mozgov z nových alebo rozvojových krajín. Podporné opatrenia podnecujúce začlenenie výskumných pracovníkov do ich krajín pôvodu a podporujúce mobilitu medzi výskumnými pracovníkmi by sa preto mali v týchto prípadoch prijať ako súčasť partnerstva s krajinami pôvodu s cieľom zaviesť globálnu migračnú politiku. V tejto súvislosti by sa členské štáty mali snažiť o rovnováhu medzi prijímaním výskumných pracovníkov z tretích krajín a posúdením potrieb ich krajiny pôvodu v oblasti výskumu. Mali by pritom tiež zohľadniť osobnú situáciu výskumných pracovníkov, najmä ak dotknutá osoba má zmluvný vzťah s výskumnou organizáciou v krajine svojho pôvodu.
- (9) Nakoľko sú otázky týkajúce sa zlučovania rodiny rozhodujúcim faktorom pri rozhodovaní výskumných pracovníkov vybrať si Spoločenstvo ako miesto pre svoj výskum, členské štáty by mali uľahčiť zlučovanie rodinných príslušníkov výskumných pracovníkov napríklad s ohľadom na prístup na pracovný trh a možnosť rodinných príslušníkov hľadať si prácu, ak sa oprávnené zdržiavajú na území dotknutého členského štátu.
- (10) Členské štáty by mali pri určovaní doby platnosti povolenia na pobyt pre rodinných príslušníkov zohľadniť, či by dotknutá osoba mala ukončiť svoju školskú dochádzku, alebo nie.
- (11) S cieľom zdokonaľiť postupy prijímania výskumných pracovníkov by sa mala podporiť výmena informácií a osvedčených postupov. Toto odporúčanie tiež uvádza kontakty medzi príslušnými orgánmi a budovanie sietí medzi faktormi, ktoré prispievajú k zdokonaleniu. Najmä „Paneurópsky internetový portál mobility výskumných pracovníkov“ a rovnocenné vnútroštátne mechanizmy predstavujú pre výskumných pracovníkov dôležitý zdroj informácií.
- (12) Podľa Aktu o prístupení z roku 2003 vtedajšie členské štáty počas uplatňovania vnútroštátnych opatrení alebo opatrení vyplývajúcich z dvojstranných dohôd majú uprednostniť v prístupe na svoj trh práce pracovníkov, ktorí sú štátnymi príslušníkmi členských štátov, pred pracovníkmi, ktorí sú štátnymi príslušníkmi tretích krajín.
- (13) Na českých, cyperských, estónskych, maďarských, litovských, lotyšských, maltských, poľských, slovenských a slovinských migrujúcich pracovníkov a ich rodinných príslušníkov, ktorí majú riadne bydlisko a riadne pracujú v inom členskom štáte, alebo na migrujúcich pracovníkov z iného členského štátu a ich rodinných príslušníkov, ktorí majú riadne bydlisko a riadne pracujú v Českej republike, na Cypre, v Estónsku, v Maďarsku, v Litve, v Lotyšsku, na Malte, v Poľsku, na Slovensku a v Slovinsku, sa nesmie vzťahovať viac obmedzení ako na migrujúcich pracovníkov a ich rodinných príslušníkov z tretích štátov, ktorí majú riadne bydlisko a riadne pracujú v príslušnom členskom štáte alebo v Českej republike, na Cypre, v Estónsku, v Maďarsku, v Litve, v Lotyšsku, na Malte, v Poľsku, na Slovensku a v Slovinsku.
- (14) Toto odporúčanie rešpektuje základné práva a dodržiava zásady ustanovené najmä v Charte základných práv Európskej únie.
- (15) V súlade s článkami 1 a 2 Protokolu o postavení Spojeného kráľovstva a Írska, pripojeného k Zmluve o Európskej únii a Zmluve o založení Európskeho spoločenstva, a bez toho, aby bol dotknutý článok 4 uvedeného protokolu, Írsko sa nezúčastňuje na prijímaní tohto odporúčania a ustanovenia tohto odporúčania sa naň nevzťahujú.
- (16) V súlade s článkami 1 a 2 Protokolu o postavení Spojeného kráľovstva a Írska, pripojeného k Zmluve o Európskej únii a Zmluve o založení Európskeho spoločenstva, a bez toho, aby bol dotknutý článok 4 uvedeného protokolu, Spojené kráľovstvo sa nezúčastňuje na prijímaní tohto odporúčania a ustanovenia tohto odporúčania sa naň nevzťahujú.

⁽¹⁾ Pozri stranu 15 tohto úradného vestníka.

(17) V súlade s článkami 1 a 2 Protokolu o postavení Dánska, pripojeného k Zmluve o Európskej únii a Zmluve o založení Európskeho spoločenstva, Dánsko sa nezúčastňuje na prijímaní tohto odporúčania a ustanovenia tohto odporúčania sa naň nevzťahujú,

TÝMTO ODPORÚČA ČLENSKÝM ŠTÁTOM:

1. v oblasti prijímania na účely vykonávania výskumu:

- a) podporiť prijímanie výskumných pracovníkov do Spoločenstva tým, že sa im vytvoria priaznivé podmienky na vykonávanie výskumu, najmä ich oslobodením od požiadaviek pracovného povolenia, prípadne poskytnutím pracovných povolení, ktoré sa majú udeliť automaticky alebo zrýchleným postupom;
- b) upustiť od používania kvót, ktoré obmedzujú prijímanie štátnych príslušníkov tretích krajín na výskumné miesta;
- c) zaručiť štátnym príslušníkom tretích krajín možnosť pracovať ako výskumný pracovník vrátane možnosti prípadného predĺženia alebo obnovenia pracovného povolenia;

2. v oblasti povolení na pobyt:

- a) na žiadosť štátnych príslušníkov tretích krajín udeľovať čo najskôr povolenia na pobyt na účely vykonávania výskumnej činnosti a podporovať zrýchlené postupy;

b) zaručiť štátnym príslušníkom tretích krajín, ktorí pracujú ako výskumní pracovníci, že ich povolenia na pobyt budú obnovené;

c) postupne zapájať výskumné organizácie do postupu prijímania výskumných pracovníkov;

3. v oblasti zlučovania rodiny uľahčovať a podporovať zlučovanie rodinných príslušníkov poskytovaním výhodných a atraktívnych podmienok a postupov;

4. v oblasti operatívnej spolupráce:

a) uľahčovať prístup výskumníkov k dôležitým informáciám a podporovať ich dostupnosť vo všetkých príslušných informačných zdrojoch;

b) podporovať siete kontaktných osôb v rámci príslušných správnych orgánov;

c) podporovať výskumné organizácie, aby rozvíjali takéto siete;

d) informovať Komisiu o opatreniach, ktoré prijali s cieľom uľahčiť prijímanie výskumných pracovníkov z tretích krajín.

V Luxemburgu 12. októbra 2005

Za Radu
predseda
C. CLARKE